Schoolondersteuningsprofiel

Da Vinci College

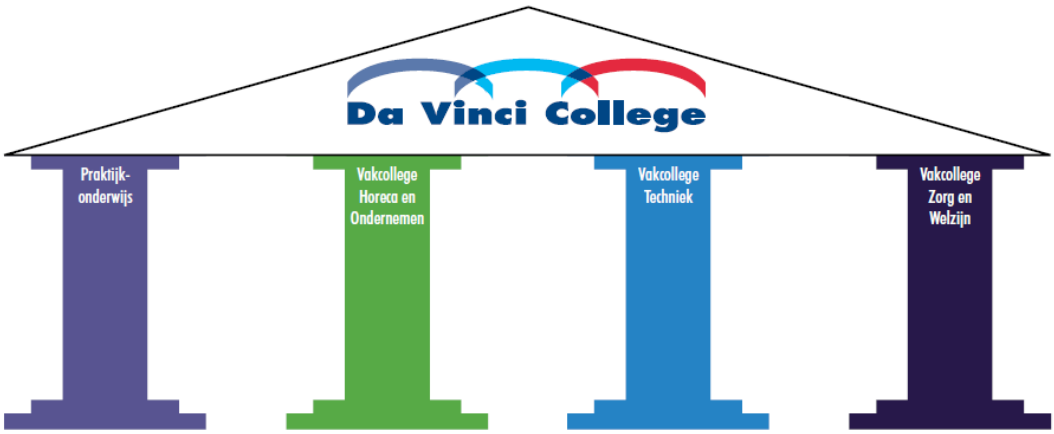

De pedagogische school

Adaptief leren:
A. Leefgemeenschap: Ontmoeten is leren (relatie).
B. Werkgemeenschap: Jouw unieke bijdrage aan het geheel (autonomie).
C. Leergemeenschap: Gericht op groei van de ander en van jezelf (competentie).

Taal/rekenen:
Geletterdheid en gecijferdheid zijn voorwaarden voor persoonlijke ontwikkeling en om mee te doen in het onderwijs en de maatschappij. Op school wordt gewerkt in een taalrijke omgeving.

Zorg:
De zorg richt zich op het ontwikkelen van veerkracht en zelfredzaamheid. Positieve zelfwaardering en motivatie worden ontleend aan goede schoolprestaties in toekomstgericht onderwijs met persoonlijk perspectief.

Cultuur:
Het cement van het pedagogisch klimaat. Aandacht voor (multi) cultuur levert instrumenten voor persoonlijke groei, de ontwikkeling van sociale vaardigheden en het effectief samenwerken in een gemeenschap.

Sport:
Verantwoorde lichaamsbeweging stimuleert gezond gedrag. Sport draagt bij aan persoonlijke ontwikkeling, participeren in teamverband en is een middel om vaardigheden als assertiviteit en zelfbeheersing te ontwikkelen.

Missie:
Het Da Vinci College, school voor Vmbo en Praktijkonderwijs, is de ontmoetingsplaats voor jongeren die zich willen ontwikkelen en zich voor willen bereiden op hun sociale en beroepsmatige toekomst en volwassenen die hen daarbij willen begeleiden.
De school wil zich ontwikkelen tot dé pedagogische school van de regio.

Visie:
De leerling is mederegisseur van het eigen leerproces. Een positieve, stimulerende benadering leidt tot een werksfeer, waarin het dragen van medeverantwoordelijkheid vanzelfsprekend is. In een herkenbare, uitdagende en activerende omgeving leert de leerling ervaringsgericht. Daarbij is het werken, individueel en samen met anderen, gericht op competentieontwikkeling.

Strategie:
Het Da Vinci College richt zich intern op de didactische en pedagogische opdracht en gaat extern met instellingen en bedrijven in de buitenwereld een relatie aan in de vorm van Educational Partnerships om het leren binnen en buiten de school met elkaar te verbinden.

Roosendaal, 5 oktober 2015

Inhoud

Voorwoord pag. 3
1. Inleiding pag. 4
2. Algemene gegevens pag. 6 - 9
2.1 Contactgegevens pag. 6
2.2 Onderwijsvisie / schoolconcept pag. 6
2.3 Kengetallen pag. 7
2.4 Toelatingscriteria pag. 7
3. Basisondersteuning en breedteondersteuning pag. 10 - 28
3.1 Definitie pag. 10
3.2 Aspecten basisondersteuning pag. 10
3.3 Breedteondersteuning pag. 10
3.4 Aspecten pag. 11 - 28
1. Preventie pag. 11 - 15
1. Mentoraat, persoonlijke begeleiding pag. 11
2. Sociale veiligheid, voorkomen gedragsproblemen pag. 12
3. Veilige leeromgeving pag. 13
4. Protocol medische handelingen pag. 14
5. Fysieke toegankelijkheid pag. 15
2. Onderwijs / planmatig werken pag. 16 - 22
6. Onderwijsprogramma's pag. 16
7. Aanpak en methoden pag. 17
8. Taal- en rekenbeleid pag. 18
9. Zicht op ontwikkeling pag. 18
10. Zicht op onderwijsbehoefte pag. 19
11. Dyslexie, dyscalculie pag. 20
12. Overdracht leerlingen pag. 21
3. Inrichting ondersteuningsstructuur pag. 23 - 27
13. Expertise ondersteuningsteam pag. 23
14. Interne zorgstructuur pag. 24
15. Onderwijsarrangementen pag. 26
16. Afspraken ketenpartners pag. 27
4. Kwaliteit pag. 28
17. Ontwikkeling personeel pag. 28
18. Inspectiekader pag. 28
4. Arrangementen pag. 29
5. Diepteondersteuning pag. 34
6. Cluster 1 en 2 onderwijs pag. 34
7. Praktijkonderwijs en leerwegondersteuning pag. 35

Voorwoord

Het schoolondersteuningsprofiel is een document dat bedoeld is om aan leerlingen, ouders, personeel en derden inzichtelijk te maken hoe het Da Vinci College omgaat met passend onderwijs

Onder basisondersteuning verstaat het samenwerkingsverband:

- De preventieve en licht curatieve activiteiten: hieronder vallen de vroegtijdige signalering van leer- en opgroei- en opvoedingsproblemen, een aanbod met dyslexie en dyscalculie en onderwijsprogramma's en leerlijnen die afgestemd zijn op de leerlingenpopulatie.
- De onderwijsondersteunings- en begeleidingsstructuur op de school. Elke school heeft een Zorg Advies Team (ZAT).
- Een planmatige manier van werken, waarbij prestaties en ontwikkelingen van leerlingen systematisch worden gevolgd en geanalyseerd.
- De onderwijsresultaten: de leerprestaties en leeropbrengsten vallen binnen het basisarrangement van de Inspectie van het Onderwijs.

Voor een aantal leerlingen is deze basisondersteuning niet voldoende. Zij hebben behoefte aan meer begeleiding. Deze bijzondere vormen van begeleiding vallen onder de noemer breedteondersteuning. Onder breedteondersteuning verstaat het samenwerkingsverband twee vormen van ondersteuning:

Individuele ondersteuning

De leerling krijgt op school en/of in de klas extra ondersteuning. Deze extra ondersteuning kan variëren van incidenteel tot structureel, van intensief en lang- tot kortdurend. De extra ondersteuning krijgt vorm in een arrangement, een passend aanbod. Hiervoor stelt de school een ontwikkelingsperspectief op. De school rapporteert middels een rendementsverslag over de inzet van deze arrangementen aan het SWV.

Bovenschoolse ondersteuning

Indien nodig kan de school de leerling tijdelijk in een bijzondere voorziening binnen of buiten de school plaatsen. De leerling blijft ingeschreven bij de school.

Het Da Vinci College kent nog een derde vorm van breedteondersteuning. Deze is gericht op de ondersteuning van een hele lesgroep.

Voor het Da Vinci College is de scheidslijn tussen basis- en breedteondersteuning lastig te trekken. De school doet wat de leerling nodig heeft. Toch maken we in dit document een scheiding tussen basis- en breedteondersteuning door bij de beschrijving van het thema een extra blokje toe te voegen. De basisondersteuning heeft steeds een groene titelbalk. De aanvullende breedteondersteuning heeft een blauwe.

1. Inleiding

Het Samenwerkingsverband bestaat uit reguliere VO-scholen en scholen voor voortgezet speciaal onderwijs van Cluster 3 en 4 in de gemeenten Roosendaal, Halderberge en Moerdijk. Het draagt de naam SWV ROOS VO. Informatie over het SWV is te vinden op de eigen website: www.swvroosvo.nl

De besturen van de betrokken scholen ontwikkelen samen in het SWV een systematiek voor toewijzing en uitvoering van de ondersteuning aan leerlingen die extra ondersteuning (en zorg) nodig hebben. Om deze systematiek helder en transparant te krijgen, zodat eenieder snel en effectief toegang heeft tot de informatie, is het noodzakelijk om op het niveau van het SWV goed zicht te hebben op de mogelijkheden van alle scholen en dat duidelijk is waarin scholen elkaar aanvullen. In het SWV is ervoor gekozen een format voor alle reguliere VO-scholen op te stellen.

De scholen voor voortgezet speciaal onderwijs hebben een regiofunctie en bieden cluster 3 en 4-onderwijs aan binnen meerdere samenwerkingsverbanden. Het is ondoenlijk van deze scholen te vragen binnen elk participerend samenwerkingsverband een “SWV-eigen” profielbeschrijving te leveren. Van de VSO-scholen wordt verwacht het aanbod voor het VSO te beschrijven, met daarin opgenomen de toegevoegde waarde van het voortgezet speciaal onderwijs en de afspraken die tussen VO en VSO zijn gemaakt.

Communicatie
Het schoolondersteuningsprofiel is de basis voor de communicatie met ouders. Op basis van het profiel wordt uitgelegd wat de school wel of niet voor hun kind kan betekenen. Als ouders hun kind aanmelden bij de school, dient het schoolondersteuningsprofiel als basis voor de afweging of een school de onderwijsondersteuning kan bieden waaraan een kind behoefte heeft. In de schoolgids van de school is een samenvatting van het ondersteuningsprofiel opgenomen.

Professionalisering
Het schoolondersteuningsprofiel brengt de ambities van de school in kaart als het gaat om extra ondersteuningsmogelijkheden. Het geeft daarmede ook richting aan het professionaliseringsbeleid van de school. Mede op basis van dit document kan bepaald worden welke competenties docenten moeten beheersen om het onderwijs en de ondersteuning te verzorgen zoals de school heeft beschreven.

Bovenschoolse inzet van het schoolondersteuningsprofiel
Een samenwerkingsverband maakt eigen afspraken over de basisondersteuning en breedteondersteuning. Zo wordt bepaald aan welk niveau van ondersteuning elke school

binnen het samenwerkingsverband moet voldoen. Door gebruik te maken van dit model zijn schoolondersteuningsprofielen onderling vergelijkbaar, zodat een bovenschools overzicht gemaakt kan worden. Dit helpt het bestuur van het samenwerkingsverband bij het bepalen:

- van het niveau van basisondersteuning, dat tegelijkertijd realistisch en ambitieus is;
- of scholen medegefinancierd zullen worden uit ondersteuningsmiddelen om het niveau van basis- en breedteondersteuning te realiseren;
- of het samenwerkingsverband in staat is om alle leerlingen passend onderwijs te bieden, waarmee het samenwerkingsverband aan de bestuurlijke zorgplicht kan voldoen.

Het schoolondersteuningsprofiel in relatie tot andere documenten

Het samenwerkingsverband maakt minstens eens in de vier jaar een ondersteuningsplan, waarin het uiteenlopende aspecten van haar beleid beschrijft. In het wettelijk kader is vastgelegd dat de schoolondersteuningsprofielen deel uitmaken van het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband. De samengevoegde schoolondersteuningsprofielen moeten inzichtelijk maken welke werking uitgaat van de afspraken die in het samenwerkingsverband worden gemaakt voor de basis- en breedteondersteuning en of in het samenwerkingsverband sprake is van een dekkend netwerk, op basis waarvan schoolbesturen aan hun zorgplicht kunnen voldoen om aan iedere leerling passend onderwijs te bieden.

2. Algemene gegevens

2.1 Contactgegevens

Naam samenwerkingsverband:
Samenwerkingsverband VO Roosendaal eo. (afgekort SWV ROOS VO)
Nummer: VO-30.02

Naam van de school:	Da Vinci College		
Locatie	Laan van België 88,	4701 CL Roosendaal,	0165 – 52 63 00
Locatie	Bovendonk 111,	4707 ZH Roosendaal,	0165 – 57 03 30
Locatie	Norbartlaan 38,	4702 AX Roosendaal,	0165 – 53 58 06
Email:	info@davincicollege.nl		
Website:	www.davincicollege.nl		
Directeur:	J.J.A.M. Dekkers MME		
Zorgcoördinator:	mevr. J.L.G. Rens, mevr. M.L.C.P. Marijnissen		

2.2 Onderwijsvisie/ schoolconcept

Het Da Vinci College, onderdeel van OMO scholengroep Tongerlo in Roosendaal waartoe ook het Norbertus- en Gertrudiscollege behoren, is een school voor VMBO en Praktijkonderwijs. DVC wil een ontmoetingsplaats zijn van mensen, volwassenen en jongeren, die samen een schoolomgeving creëren waarin de leerlingen zich op een adequate wijze voor kunnen bereiden op hun beroepsmatig en maatschappelijk functioneren. Een gemeenschap waarin mensen belangstelling hebben voor wie ze zijn en wat hen beweegt. Een gemeenschap waarin volwassenen jongeren begeleiden op hun weg naar volwassenheid. Zo wordt de school zichtbaar als:

A. Leergemeenschap: gericht op de groei van de ander en die van jezelf in kennis, vaardigheden en houding (competentie)
B. Leefgemeenschap: Ontmoeten is leren (relatie)
C. Werkgemeenschap: jouw unieke bijdrage aan het geheel (autonomie)

De pedagogische opdracht
Het Da Vinci College kiest voor een open benadering, gericht op de ontwikkeling van veerkracht en zelfredzaamheid. We hebben niet voor niets de woorden ‘Ontmoeten is leren’ onder ons logo staan. We vinden niemand zielig, we zonderen geen leerlingen af, hebben geen aparte zorglocatie of aparte lwoo-klassen, maar plaatsen hen in de omgeving waar het leven geleerd kan worden. Niemand leert lopen zonder te vallen. We ontkennen niet dat sommige kinderen het moeilijk hebben, maar met medelijden schieten zij niets op. Uiteindelijk zal ieder op eigen kracht zijn of haar levensopdracht hebben te vervullen: een zinvol en gelukkig bestaan op te bouwen.

Door deze benadering nemen we alle leerlingen serieus. We nemen ook hun problemen serieus, maar ontzien hen niet. We stellen eisen aan leerlingen, en aan alle leerlingen dezelfde. Dat wordt tenslotte bij het examen ook gedaan. Daarmee spreken we hoge verwachtingen uit. Goed onderwijs geeft leerlingen het gevoel dat ze iets kunnen. Dat is goed voor hun zelfbeeld en zelfvertrouwen. Door hard te werken en de focus te leggen op een doel/taak (voor het vmbo het behalen van hun diploma) wordt energie gebundeld. Goed onderwijs zien wij als de meest effectieve preventie van gedragsproblemen.

We zijn duidelijk en consequent naar leerlingen. Diezelfde houding hebben we ook naar ouders. We hanteren geen beschermende en verontschuldigende aanpak om ongewenst gedrag of ondermaatse prestaties goed te praten. Dat doen we niet bij leerlingen. Dat doen we ook niet bij ouders. Van ouders verwachten we dat ze deze werkwijze ondersteunen. We vragen hun commitment. De betrokkenheid van ouders is heel belangrijk om tot succes te komen. We gaan echter verder dan het vragen. Tijdens de infoavonden aan het begin van het schooljaar zetten we uiteen, hoe we werken en stellen daarbij, dat wij op hun steun rekenen. We accepteren niet dat ouders de aanpak van de school belemmeren door hun kind de mogelijkheid te geven zich daaraan te onttrekken. Voor een succesvolle schoolloopbaan is het noodzakelijk dat ouders en school samenwerken. Door onze aanpak ondersteunen we ouders. Leerlingen of hun ouders hoeven het niet eens te zijn met deze aanpak. Daar hebben ze alle recht toe, maar dan is het Da Vinci College niet de geschikte school.

De leerlingen op onze school vragen van ons bijzondere kwaliteiten. Daardoor stellen we ook hoge eisen aan onszelf. Dit leidt tot een kwalitatieve impuls voor de gehele school. Wij zoeken de balans tussen wat er voor een leerling gedaan wordt (begeleiden) en wat de leerling zelf moet doen (presteren, gedrag). Dat doen we in een schoolomgeving die zich als volgt laat karakteriseren:

- Pedagogische school (structuur, ambitie)
- Leren door te doen (vakcolleges, Praktijkonderwijs)
- Verbinding tussen binnen en buiten (Ontmoeten is leren)

We ondersteunen kinderen in het ontwikkelen van hun eigen kracht. Daar horen kennis opdoen bij, persoonlijke ontwikkeling en functioneren binnen sociale relaties. Daartoe is de schoolomgeving ingericht. Dat doen we vanuit de overtuiging dat onze inbreng ertoe doet, gedragen door de liefde voor deze kinderen en geloof in de kracht die ieder mens heeft. Daarmee zijn dit de grondliggers onder onze identiteit.

2.3 Kengetallen leerling-populatie huidig schooljaar en afgelopen schooljaren

Beschrijving	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016 1/9-2015
Aantal leerlingen	899	897	899	876	842
Aantal leerlingen met lwoo of pro indicatie	267-238	280-263	293-286	289-290	276-287
Aantal leerlingen met een rugzakje REC-4	15	12	10	9	7
Aantal leerlingen met een rugzakje REC-3	13	17	14	14	14
Aantal leerlingen met een rugzakje REC-2	14	13	11	13	13
Aantal leerlingen met een rugzakje REC-1	1	1	1	1	1
Aantal leerlingen dat in een ZAT VMBO is besproken	13	17	19	34	
Aantal leerlingen dat in een ZAT PRO is besproken	nb	36	23	30	
Aantal leerlingen dat geplaatst is op een bovenschoolse voorziening (rebound, plus, Op de rails, Herstart)	16	16	11	-	
Aantal leerlingen dat is teruggeplaatst of geplaatst vanuit een bovenschoolse voorziening (rebound, plus, Op de rails, Herstart)	10	11	-	-	
Aantal leerlingen dat is verwezen naar VSO	1	1	-	8	
Aantal leerlingen met dyslexie	68	60	63	71	74
Aantal leerlingen met dyscalculie			3	2	2
Aantal hoogbegaafde leerlingen	0	0	0	0	0
Aantal leerlingen met een vastgestelde ontwikkelingsstoornis (ADHD, PDD-NOS e.d.) bij instroom in leerjaar1	19	29	32	29	18 (van 105)

2.4 Toelatingscriteria, beleid en randvoorwaarden

Selectiecriteria

1) De leerling dient te passen in het onderwijs dat wij aanbieden:
   a) Bij VMBO leerlingen betekent dit dat er perspectief is op het behalen van een VMBO-diploma in de opleidingen die wij aanbieden.

   Niveau indicatie:

	IQ	IQ	Cito	Cito
Niveau	Ondergrens	Bovengrens	Ondergrens	Bovengrens
Kader	87	99	519	533
Basis	80	96	515	525

   b) Voor leerlingen Praktijkonderwijs geldt dat er perspectief is op uitstroom naar werk of uitstroom naar werk in combinatie met behalen van een MBO-diploma niveau 1. Het is bestemd voor leerlingen die ook met bijzondere begeleiding

geen VMBO-diploma kunnen halen en die de zware zorg van het VSO niet nodig hebben.

Niveau indicatie:

	IQ	IQ	Cito	Cito
Niveau	Ondergrens	Bovengrens	Ondergrens	Bovengrens
PrO	60	75	Nvt	Nvt

2) Leerlingen kunnen deelnemen aan alle vakken en zijn in voldoende mate in staat om zelfstandig te kunnen functioneren in de klassen van de bewuste afdeling.
3) De veiligheid van de leerling, de medeleerlingen en het personeel moet kunnen worden gegarandeerd. Hierbij gaat het groepsbelang boven het individuele belang.
4) Bij leerlingen met een verstoorde sociale, emotionele of sociaal-emotionele ontwikkeling is verder onderzoek nodig om te bepalen wat de hulpvraag is en of de school hierin kan voorzien.
5) Beslisboom voor LWOO/PRO (tl=technisch lezen, bl=begrijpend lezen, sp=spelling, re=rekenen)

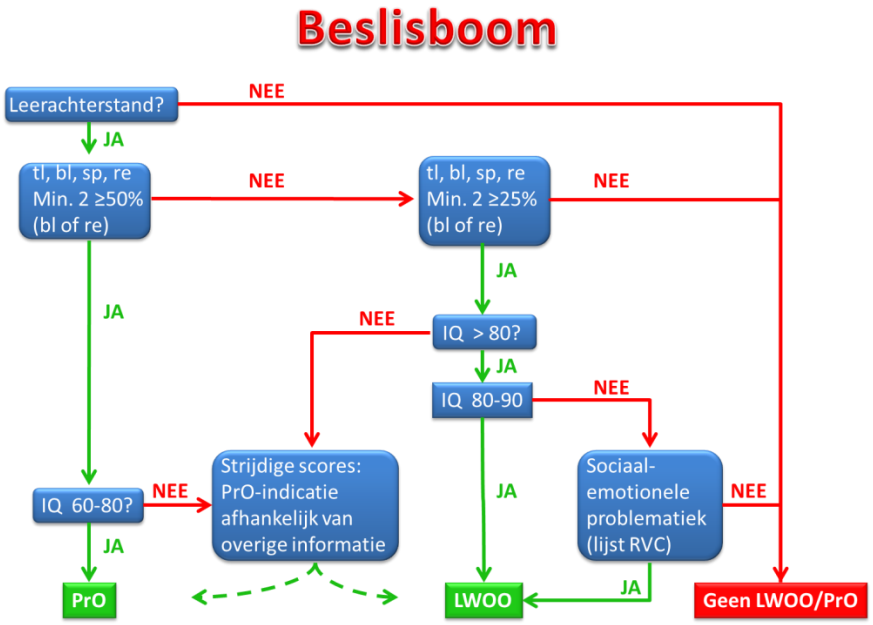

Opmerkingen bij de beslisboom:
Wanneer leerachterstanden dicht bij de grenswaarden liggen is het totaalbeeld bepalend. Hierbij ligt het accent op bl en re. Overleg is dan noodzakelijk.

Op 1 januari 2016 worden het leerwegondersteunend onderwijs (lwoo) en het praktijkonderwijs (pro) onderdeel van passend onderwijs. De consequenties daarvan voor de toekenning van de lwoo- of pro-indicatie worden beschreven in hoofdstuk 7.

3. Basisondersteuning en breedteondersteuning

3.1 Definitie

De basisondersteuning is het door het samenwerkingsverband afgesproken geheel van preventieve en licht curatieve interventies die binnen de onderwijsondersteuningsstructuur van de school planmatig en op een overeengekomen kwaliteitsniveau, eventueel in samenwerking met ketenpartners worden uitgevoerd.

3.2 De vier aspecten van basisondersteuning

De basisondersteuning van de school kent vier aspecten:

- Preventie (1 t/m5)
- Onderwijs / planmatig werken (6 t/m 12)
- Inrichting ondersteuningsstructuur (13 t/m 16)
- Kwaliteit (17-18)

In de beschrijving van de basisondersteuning zijn afspraken vastgelegd over licht preventieve interventies. Deze afspraken staan hieronder vermeld, met een beschrijving van hoe de school dit geregeld heeft en een verwijzing naar documenten. De genoemde interventies zijn structureel beschikbaar voor en/of binnen de school en ondersteunen de continuïteit van de schoolloopbaan van een leerling.

3.3 Breedteondersteuning

Dit is de extra ondersteuning in de klas of in een gespecialiseerde onderwijssetting binnen en buiten de school, waarvoor extra middelen uit het samenwerkingsverband ingezet kunnen worden. De leerling krijgt extra ondersteuning bovenop het reguliere programma, volgt een afwijkend onderwijsprogramma (arrangement) en er is een ontwikkelingsperspectief opgesteld. Wanneer de school de extra ondersteuning niet kan bieden, wordt de leerling doorverwezen naar gespecialiseerde onderwijsvoorziening (zie verder onder diepteondersteuning).
De extra ondersteuning kan bestaan uit:

- leer- en ontwikkelingsondersteuning
- fysiek medische ondersteuning
- sociaal- emotioneel en gedragsondersteuning
- ondersteuning in de thuissituatie

Zoals eerder vermeld is voor het Da Vinci College is de scheidslijn tussen basis- en breedteondersteuning lastig te trekken. Daarom wordt in onderstaande beschrijving de breedteondersteuning direct gekoppeld aan de basisondersteuning (basisondersteuning heeft een groene titelbalk, de corresponderende breedteondersteuning een blauwe).

Aspect 1. Preventie

1. Mentoraat, persoonlijke begeleiding.
A. Wij hebben dit als volgt geregeld: De mentor heeft een sleutelpositie in de begeleiding van de leerlingen op het Da Vinci College, zowel op didactisch als sociaal- emotioneel gebied. De mentor is het aanspreekpunt voor de leerling en ouders/verzorgers. De mentor volgt de groei en ontwikkeling van de individuele leerling nauwgezet, altijd in relatie tot het functioneren van de leerling in het grotere geheel van de klas en de school. In leerjaar 1 en 2 hebben de leerlingen een groepsgewijze mentorles. Deze zijn gericht op het aanleren van vaardigheden om als VO- leerling te kunnen functioneren: studievaardigheden, plannen, sociale vaardigheden, motivatie, reflectie enzovoorts. Ook hier steeds weer in relatie tot het functioneren van de individuele leerling in de context van de klas. Het programma is sterk afhankelijk van hoe een lesgroep functioneert, zowel op het gebied van groepsgedrag, als studiehouding en leerresultaten. Tijdens het mentorcontactuur plant de mentor individuele gesprekken met zijn/haar leerlingen. Elke 2 weken worden de leerlingen besproken in het teamoverleg en worden zonodig werkafspraken gemaakt. Zo blijven leerlingen steeds in beeld. Het mentorprogramma groeit met de leerling mee, waarbij de eigen verantwoordelijk steeds groter wordt. Dit wil niet zeggen dat we leerlingen helemaal loslaten, maar we maken hen steeds meer verantwoordelijk voor de consequenties van de keuzes die ze maken. We streven een optimaal leer- en werkklimaat in de klas na met een duidelijke focus op het behalen van leerresultaten. We willen passend onderwijs bieden voor 100% van onze leerlingen, niet voor 10 of 15%. Het gaat daarbij steeds om de balans die er is tussen de specifieke begeleidingsvraag van een individuele leerling en het effect daarvan op een groep en de onderwijs- en ontwikkelings-mogelijkheden van de overige leerlingen in die groep.
B. Documentatie: Er wordt gewerkt met een mentorprogramma. De mentoren hebben de beschikking over veel ondersteunend materiaal (o.a. uit verschillende begeleidingsprogramma's voor mentoren). De ontwikkeling in de mentorgroep bepaalt sterk welk materiaal gebruikt wordt.

1. Mentoraat, persoonlijke begeleiding.
A. Wij hebben dit als volgt geregeld: Leerlingen die van de mentoren meer ondersteuning nodig hebben dan de basisondersteuning, komen in aanmerking voor extra ondersteuning. Voor hen wordt een speciaal begeleidingsprogramma ontwikkeld dat toegesneden is op de persoonlijke situatie. Een intensieve begeleiding gedurende een korte periode, waarin de mentor meerdere keren per week, soms zelfs dagelijks (soms zowel aan het begin als aan het eind van de lesdag) contact heeft met de leerling blijkt een effectieve vorm van ondersteuning te zijn. Soms wordt deze aanpak samen met de teamleider of een collega-docent uitgevoerd. Een veel gebruikte hulpmiddel hierbij is het gebruik van een logboek. Soms blijkt het noodzakelijk deze ondersteuning gedurende een langere tijd te blijven bieden. In de trajecten waarbij breedteondersteuning nodig is, is de lijn naar de ouders zeer belangrijk. Gedurende deze intensieve begeleidingstrajecten is er regelmatig contact met thuis.

B. Documentatie:
Het persoonlijke begeleidingsprogramma wordt zoals de naam aangeeft, steeds op maat van de leerling gemaakt, afhankelijk van de ondersteuningsvraag. Het ontwikkelingsperspectief is daar de neerslag van.

2. De school biedt (ortho) pedagogische en/of (ortho)didactische programma's en methodieken die gericht zijn op de sociale veiligheid en het voorkomen en aanpakken van gedragsproblemen.

A. Wij hebben dit als volgt geregeld:
Wij zoeken de balans tussen wat er voor je gedaan wordt (begeleiden) en wat de leerling zelf moet doen (presteren, gedrag). Dat doen we in een schoolomgeving die zich als volgt laat karakteriseren:

1. Pedagogische school (structuur, ambitie)
2. Leren door te doen (vakcolleges, Praktijkonderwijs)
3. Verbinding tussen binnen en buiten (Ontmoeten is leren)

Goed onderwijs geeft leerlingen het gevoel dat ze iets kunnen. Dat is goed voor hun zelfbeeld en zelfvertrouwen. Door hard te werken en de focus te leggen op een doel (taak) wordt energie gebundeld. Goed onderwijs is de meest effectieve preventie van gedragsproblemen.
Door deze benadering nemen we alle leerlingen serieus. We nemen ook hun problemen serieus, maar ontzien leerlingen niet uit medelijden. We stellen eisen aan leerlingen, en aan alle leerlingen dezelfde.

Preventieve maatregelen gericht op voorkomen van gedragsproblemen en creëren van een veilige leer- en werkomgeving:

- Veel praktijklessen (vakcolleges, Praktijkonderwijs). Onze leerlingen beleven veel plezier aan de praktijklessen. Die vorm van leren past goed bij hen. Omdat ze daar actief bezig zijn, neemt het aanleungedrag af en daarmee de neiging om ongewenst gedrag te vertonen.
- In het gesprek over het gedrag is de beroepscontext het uitgangspunt en welk gedrag daar passend of noodzakelijk is, niet de morele verwerping van een bepaald gedrag (dus niet: 'Dat doen wij hier niet' of 'Dat is niet normaal' of 'Dat hoort niet', maar wel: 'In een bedrijf kun je dit soort gedrag niet laten zien, want …..).
- Inbreng van externe partijen (leermeesters, docenten ROC, lessen op ROC, gastlessen, stages, sporters, rolmodellen): externen brengen een andere wereld mee, een wereld waar leerlingen zich vaak beter mee kunnen of willen identificeren dan de schoolse wereld.
- Centrale rol van de mentor, structurele aandacht aan deze thema's in de mentorlessen.
- Veelvuldig contact met ouders (ook als alles goed gaat).
- Vertrouwenspersonen waar leerlingen terecht kunnen met bijzondere kwesties.
- Snelle actie op ontoereikende inzet of gebrek aan motivatie in de vorm van een plan van aanpak.
- Snelle en doortastende actie bij onwenselijk gedrag, waaronder pesten.
- Eigenaarschap bij het volledige sectorteam voor het gedrag en leerprestaties van de eigen leerlingen.
- Zo min mogelijk lesuitval.
- Strakke structuur.
- Alle docenten volgen scholing in het omgaan met agressie binnen de Tongerlo-academie.
- Ruim toezicht in verkeersruimten en op het schoolplein.
- In het nieuwe schoolgebouw (vanaf 2016-2017) heeft elke opleiding zijn eigen plek in het gebouw.
- In het nieuwe schoolgebouw is zichtbaarheid hét issue (transparantie, licht – lucht – ruimte, lange

zichtlijnen). - Inzet pleinmanager (vmbo).
B. Documentatie: Missie, Visie, Werken op DVC Pestprotocol Veiligheidsplan Leerlingenstatuut LAKS monitor OMO veiligheidsmonitor

2. De school biedt (ortho) pedagogische en/of (ortho)didactische programma's en methodieken die gericht zijn op de sociale veiligheid en het voorkomen en aanpakken van gedragsproblemen.
A. Wij hebben dit als volgt geregeld: Als het zeer uitgebreide palet van activiteiten en omstandigheden uit de basisondersteuning niet voldoende blijkt, - nemen leerlingen deel aan speciale trainingsprogramma's die gericht zijn op het verbeteren van het gedrag en de sociale weerbaarheid (Equip, Rots en Water, Gedrag kun je leren). Ook hier is er de korte lijn naar de ouders toe. Voor alle leerlingen die aan een training deelnemen wordt een ontwikkelingsperspectief opgesteld; - volgt de leerling een individueel ondersteuningsprogramma binnen of buiten de school. Voor dit programma wordt een ontwikkelingsperspectief opgesteld. - wordt voor een bepaalde klas/lesgroep een groepsplan opgesteld met een specifieke aanpak (vso-aanpak, training e.d.).

3. Leerlingen ontwikkelen zich in een veilige leeromgeving. De leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig op school. De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en in de incidenten die zich op gebied van sociale veiligheid voordoen. Leerlingen gaan op een respectvolle manier met elkaar en anderen om. Mentoren stimuleren het welbevinden en de motivatie van leerlingen.
A. Wij hebben dit als volgt geregeld: We besteden veel aandacht aan het klimaat en de sfeer op school. Die is gebaseerd op duidelijkheid: elke leerling weet wat die kan verwachten. Veel van onze leerlingen functioneren het beste binnen deze vorm van voorspelbaarheid. Het gaat voor ieder om zien en gezien worden, horen en gehoord worden. We bieden structuur. We zien toe op rust en regelmaat in de school. Dat zien wij als een voorwaarde om tot leren te komen. Er is zo min mogelijk lesuitval, omdat de lessen zoveel mogelijk worden overgenomen. Door ruim toezicht in verkeersruimtes en op het plein zijn leerlingen altijd in beeld. De docenten zijn voor de leerlingen bij de lokalen om een rustige start van de les mogelijk te maken. De school is altijd opgeruimd. Tijdens de pauzes wordt erop toegezien dat de leerlingen hun plaatsen netjes achterlaten. Tijdens de lunchpauze wordt erop toegezien dat leerlingen respectvol met voedsel omgaan. Zo willen we een gevoel van gedeelde verantwoordelijkheid voor een schone omgeving kweken. Het nieuwe schoolgebouw heeft een transparante structuur met lange zichtlijnen. Er zijn weinig

plaatsen waarin leerlingen niet in beeld zijn. Het ruime gebruik van glas onderstreept deze open structuur. Door in de lessen de aandacht te richten op taken die verricht moeten worden en daar eisen aan te stellen (o.a. in het licht van (beroeps)competenties), wordt een taakgerichte houding gestimuleerd. De docenten dienen als rolmodel: zij zijn het voorbeeld van hoe we met elkaar omgaan. Collega's worden direct aangesproken als ze die rol niet goed vervullen. Het team neemt de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid voor de rust en veiligheid in de sector/afdeling. Indien noodzakelijk wordt door het team een plan van aanpak opgesteld om ongewenste ontwikkelingen tot staan te brengen. We nemen onder leerlingen en personeel regelmatig onderzoeken af naar de beleving van de veiligheid.
B. Documentatie: Veiligheidsplan DVC Pestprotocol Protocol seksuele intimidatie Rapportage LAKS-Monitor Rapportage OMO Veiligheidsmonitor

3. Leerlingen ontwikkelen zich in een veilige leeromgeving. De leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig op school. De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en in de incidenten die zich op gebied van sociale veiligheid voordoen. Leerlingen gaan op een respectvolle manier met elkaar en anderen om. Mentoren stimuleren het welbevinden en de motivatie van leerlingen.
A. Wij hebben dit als volgt geregeld: We nemen onder leerlingen en personeel regelmatig onderzoeken af naar de beleving van de veiligheid. Indien daar noodzaak toe bestaat, worden verdiepende onderzoeken gedaan (bijvoorbeeld verdiepend onderzoek van Studelta in 2013. In het nieuwe schoolgebouw is een hoog niveau nagestreefd bij de materiaalkeuze, vanuit de overtuiging dat dit leerlingen stimuleert met respect met deze nieuwe omgeving om te gaan: onze leerlingen mogen voelen dat zij het waard zijn om in zo'n mooie omgeving te mogen leren.
B. Documentatie: Verdiepingsonderzoek leerlingentevredenheid Studelta (2013) Ontwerp Ector Hoogstad Architecten Interieurboek nieuwe Da Vinci College

4. De school heeft een protocol voor medische handelingen.
A. Wij hebben dit als volgt geregeld: Er is een medisch protocol opgesteld door het samenwerkingsverband (op basis van het protocol van de Mytylschool). Per locatie zijn medewerkers opgeleid voor EHBO en BHV. Kennis en vaardigheden worden op peil gehouden door jaarlijkse trainingen.

De school werkt samen met de GGD in het kader van het M@ZL- project. Dit project is bedoeld om d.m.v. preventie school- en ziekteverzuim van leerlingen te verminderen/beperken. Bij veelvuldig schoolverzuim is er rechtstreeks overleg met de schoolarts.
B. Documentatie: Protocol medisch handelen

4. De school heeft een protocol voor medische handelingen en crisissituaties.
A. Wij hebben dit als volgt geregeld: In specifieke situaties worden individuele afspraken gemaakt en worden de betreffende medewerkers op de hoogte gebracht. Waar nodig en mogelijk gebeurt de aanpak in samenwerking met externe partners zoals de ambulant begeleider van de mytylschool, care to connect, medisch specialisten, de schoolarts en leerplichtambtenaar. In het geval van overlijden van een leerling of een collega, dan wel wanneer er sprake is van een ernstig ongeval, heeft de school een draaiboek overlijden/ernstig ongeluk. Vanuit de school wordt in dat geval een multidisciplinair crisisteam samengesteld. Indien nodig wordt dit aangevuld met experts van buiten de school.
B. Documentatie: Protocol medisch handelen Draaiboek overlijden/ ernstig ongeluk Aanpak project M@ZL

5. De school is fysiek toegankelijk, heeft aangepaste werk- en instructieruimtes en beschikt over hulpmiddelen voor leerlingen die dit nodig hebben.
A. Wij hebben dit als volgt geregeld: DVC zal begin 2016 gehuisvest zijn in een nieuw gebouw. Dit gebouw is fysiek toegankelijk voor leerlingen met een fysieke beperking via de ingang van het Praktijkonderwijs. Alle etages zijn via een lift bereikbaar. Centraal door het gebouw loopt op de eerste verdieping een brede 'boulevard' waardoor alle publieke ruimtes ontsloten worden. Het gebouw bevat op elke verdieping een MIVA-toilet. Het nieuwe gebouw heeft geen aangepaste werk- en instructieruimtes. Het gebouw is ingericht voor groepsgewijze onderwijs voor regulier onderwijs. De school beschikt niet over specifieke, persoonsgebonden hulpmiddelen, anders dan die welke door de betreffende leerling mee te nemen zijn en hem/haar in het kader van de ondersteuning ter beschikking zijn gesteld. Het Da Vinci College is zowel voor leerlingen als personeel rookvrij. Indien noodzakelijk of gewenst wordt onderzocht welke aanpassingen mogelijk zijn (bijv. in het rooster).
B. Documentatie: Ontwerptekeningen nieuwe schoolgebouw

Aspect 2. Onderwijs / planmatig werken

6. De school biedt onderwijsprogramma's en leerlijnen die zijn afgestemd op leerlingen met een meer of minder dan gemiddelde intelligentie.
A. Wij hebben dit als volgt geregeld: Vmbo - Leerlingen van basis- en kaderniveau zitten bij elkaar in een klas. In elke lesgroep wordt op ten hoogste 2 niveaus les gegeven. Door te differentiëren worden de leerlingen op hun niveau bediend. De leerlingen op basisniveau worden gestimuleerd om één of meerdere vakken op kaderniveau te volgen. - Leerlingen met en zonder lwoo volgen gezamenlijk de lessen in groepen van ongeveer 24 leerlingen. - Alle leerlingen met een lwoo-beschikking kunnen gedurende 2 lesuren per week ondersteuningslessen volgen. In de onderbouw betreft het taal en rekenen. In de bovenbouw gaat het om Nederlands, Engels en wiskunde. Na elke rapportperiode wordt bekeken welk ondersteuningsprogramma voor de komende periode het meest relevant is. - De leerresultaten van alle leerlingen worden nauwlettend gevolgd. Als die achterblijven door gebrek aan inzet en motivatie maken de leerlingen extra studietijd in de naschoolse service. - Leerlingen met en zonder lwoo werken met hetzelfde lesmateriaal. - De school werkt met studieplanners/werkwijzer. - Alle leerlingen hebben regelmatig een coachingsgesprek met hun mentor. PrO - Leerlingen werken in groepen van ongeveer 13 leerlingen met een maximum van 16. - Leerlingen werken met groepslesmateriaal en individueel lesmateriaal. - Voor taal en rekenen wordt het individuele lesmateriaal aangevuld met groepswerk en *Werken voor taal en rekenen*. De leerlingen proberen zo ver mogelijk te komen richting niveau 1F, eventueel niveau 2F. - Het onderwijs is competentiegericht. Aan de hand van het individueel ontwikkelplan (iop), portfolio, keuzetraject en de coachingsgesprekken worden de leerlingen hierin begeleid en gecoached. Gedurende de gehele schoolloopbaan zijn de sociale competenties de rode draad. Hiervoor voeren wij veel individuele gesprekken. - Wij werken gericht aan sociale vaardigheden en weerbaarheid. - Alle leerlingen houden regelmatig een coachingsgesprek met hun mentor, hiervoor is een uur aangewezen in het rooster. - Gemiddeld is minimaal de helft van de lessen praktijkgericht. - De praktijklessen in de bovenbouw zijn branchegericht. - De arbeidstoeleiding is een belangrijk onderdeel van het onderwijsprogramma. - In het lesprogramma is aandacht voor het wonen, vrije tijd en burgerschap.
B. Documentatie: - LWOO op het Da Vinci College - PrO kapstok Handelingsplan/IOP

6. De school biedt onderwijsprogramma's en leerlijnen die zijn afgestemd op leerlingen met een meer of minder dan gemiddelde intelligentie.
A. Wij hebben dit als volgt geregeld: vmbo - Alle leerlingen met een lwoo-beschikking kunnen gedurende 2 lesuren per week Ondersteuningslessen volgen. De gespecialiseerde trainingsprogramma's op sociaal-emotioneel gebied vallen onder de breedteondersteuning. Na elke rapportperiode wordt bekeken welk ondersteuningsprogramma voor de komende periode het meest relevant is. - Leerlingen die moeite hebben met de leerstof worden tijdens de les of als dat noodzakelijk is buiten lestijd extra ondersteund. Als dit buiten de les en stelselmatig gedurende een bepaalde periode gebeurt, wordt deze extra lestijd tot de breedteondersteuning gerekend. Zoals voor alle vormen van breedteondersteuning wordt hier een opp voor opgesteld. - Indien noodzakelijk voert de mentor of een begeleidende docent extra coachingsgesprekken. Als dit stelselmatig gedurende een bepaalde periode gebeurt, worden deze gesprekken tot de breedteondersteuning gerekend en wordt er een opp opgesteld.

7. Het personeel werkt met effectieve methoden en aanpakken. De aangeboden leerinhouden maken afstemming mogelijk op de onderwijsbehoeften van individuele leerlingen. Leerlingen zijn actief betrokken. Docenten stemmen de instructie, verwerkingsopdrachten en de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen. De school heeft een specifiek aanbod om sociale competenties te ontwikkelen. Het aanbod is afgestemd op het vervolgonderwijs of beroepspraktijk.
A. Wij hebben dit als volgt geregeld: Zowel in de vakcolleges als het Praktijkonderwijs werken de leerlingen veel aan praktijkopdrachten met alle ruimte voor individuele mogelijkheden. Vanaf het begin staan (beroeps)competenties centraal. Door toename van het aantal leerlingen met een vastgestelde ontwikkelingsstoornis (zie tabel onder 2.3) is onderwijs volgen in grote praktijkomgevingen een punt van aandacht. In het vmbo kunnen leerlingen van de basisberoepsgerichte leerweg AVO-vakken waarin ze heel goed zijn op een hoger niveau volgen, waarmee tegemoet wordt gekomen aan individuele verschillen. Leerlingen worden geprikkeld om het beste uit zichzelf te halen, ambitie wordt gestimuleerd. Dat geldt ook voor de praktijkvakken. In elke lesgroep in het vmbo wordt op maximaal 2 verschillende niveaus gewerkt (basis en kader). In het Praktijkonderwijs wordt zoveel mogelijk op individueel niveau gewerkt.
B. Documentatie: Determinatiebeleid DVC Pro kapstok Handelingsplan/IOP

7. Het personeel werkt met effectieve methoden en aanpakken. De aangeboden leerinhouden maken afstemming mogelijk op de onderwijsbehoeften van individuele leerlingen. Leerlingen zijn actief betrokken. Docenten stemmen de instructie, verwerkingsopdrachten en de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen. De school heeft een specifiek aanbod om sociale competenties te ontwikkelen. Het aanbod is afgestemd op het vervolgonderwijs of beroepspraktijk.

A. Wij hebben dit als volgt geregeld:
Als op het vmbo de prestaties op meerdere vakken achterblijven waardoor een leerling dreigt te blijven zitten, krijgt de leerling extra ondersteuning van de vakdocent (bijv. in de vorm van bijles). Hierdoor wordt het mogelijk de instructie volledig af te stemmen op de individuele leerling. Als dit structureel gedurende een bepaalde periode gebeurt, wordt dit extra onderwijs tot de breedteondersteuning gerekend.
Voor problematiek m.b.t. sociale vaardigheden, gedrag of motivatie heeft de school trainingen in het programma.

8. Taal- rekenbeleid, leerwegondersteuning, praktijkonderwijs
De school heeft doelen gesteld die er op gericht zijn achterstanden te bestrijden.
De school met een substantieel percentage taal- en/of rekenzwakke leerlingen heeft bij alle vakken een aanbod aan leerinhouden dat past bij de onderwijsbehoeften van deze leerling .

A. Wij hebben dit als volgt geregeld:
Alle vmbo-leerlingen hebben een uur taal en rekenen op hun rooster in alle leerjaren. Daarnaast hebben de lwoo-leerlingen extra onderwijs in taal en/of rekenen tijdens de speciale lwoo-uren. Door get gebruik van gestandaardiseerde toetsen is de ontwikkeling van leerlingen zichtbaar.
PrO leerlingen volgen een individuele leerlijn die gericht is op het werken naar niveau 1F. Met een aantal leerlingen zal er geprobeerd worden om het niveau 2F te behalen. Dit is echter voor een zeer klein deel van de leerlingen aan de orde.

B. Documentatie:
Rekenbeleid Da Vinci College
Taalbeleid Da Vinci College

8. Taal- rekenbeleid, leerwegondersteuning, praktijkonderwijs
De school heeft doelen gesteld die er op gericht zijn achterstanden te bestrijden.
De school met een substantieel percentage taal- en/of rekenzwakke leerlingen heeft bij alle vakken een aanbod aan leerinhouden dat past bij de onderwijsbehoeften van deze leerling .

A. Wij hebben dit als volgt geregeld:
Voor een aantal leerlingen zullen de reguliere reken- en taallessen onvoldoende resultaat opleveren om aan de eisen van de reken- en taaltoets (taal wordt getoetst als onderdeel van het vak Nederlands) te voldoen. Alle extra lessen en/of ondersteuning door bijvoorbeeld logopedistes worden gerekend tot de breedteondersteuning. Ondanks deze extra inzet zal het voor een enkele leerling moeilijk (of onmogelijk) blijken het vereiste reken- of taalniveau te behalen. In deze situaties wordt samen met het de zorgspecialsten (en het ROC) bekeken welke oplossing het meest passend is.

9. De school heeft continue zicht op de ontwikkeling van leerlingen.
De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van prestaties en de ontwikkelingen van leerlingen. Leerlingen behalen het opleidingsniveau dat mag worden verwacht en lopen weinig vertraging op tijdens de opleiding. School- en examencijfers zijn van een aanvaardbaar niveau. Leraren volgen en evalueren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen, ook in het vervolgonderwijs of beroepspraktijk.

A. Wij hebben dit als volgt geregeld:
Vmbo:
De ontwikkeling van de leerlingen (zowel op het gebied van de leerprestaties als op sociaal-emotioneel vlak) wordt continu gevolgd door de mentor en de teamleider. We gebruiken een leerlingvolgsysteem (Magister). Hierin worden alle relevante zaken van een leerling opgenomen.
De leerprestaties worden nauwlettend gevolgd en besproken in zowel de vakgroepen (tweewekelijks) en het teamoverleg (tweewekelijks, alternerend met het vakgroepoverleg) en tijdens de rapportvergaderingen (3 maal per jaar).
In het begin en aan het einde van leerjaar 1 t/m 3 worden genormeerde cito-toetsen ingezet om de vorderingen op de langere termijn te meten en te toetsen hoe die zich verhouden tot de resultaten op school. Het is tevens een toetsingskader voor het niveau van de schooleigen toetsen.
Jaarlijks worden in 2 uitgebreide bijeenkomsten de resultaten van onder- en bovenbouw schoolbreed geanalyseerd.
PrO:
De leerprestaties van leerlingen staan centraal. Zij worden nauwlettend gevolgd en besproken in het teamoverleg en in de voortgangsgesprekken tussen teamleider en mentor.

B. Documentatie:
Leren op het vmbo van het Da Vinci College.

9. De school heeft continue zicht op de ontwikkeling van leerlingen.
De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van prestaties en de ontwikkelingen van leerlingen. Leerlingen behalen het opleidingsniveau dat mag worden verwacht en lopen weinig vertraging op tijdens de opleiding. School- en examencijfers zijn van een aanvaardbaar niveau. Leraren volgen en evalueren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen, ook in het vervolgonderwijs of beroepspraktijk.

A. Wij hebben dit als volgt geregeld:
Vmbo:
De leerprestaties van leerlingen staan centraal. Zij worden nauwlettend gevolgd en besproken in zowel de vakgroepen (tweewekelijks) en het teamoverleg (tweewekelijks, alternerend met het vakgroepoverleg). Er worden direct acties ondernomen wanneer de leerprestaties achterblijven in de vorm van naschoolse service of extra ondersteuning tijdens of na de reguliere lessen.
Als deze ondersteuning een structureel karakter heeft en gedurende een bepaalde periode wordt aangeboden valt deze onder de breedteondersteuning. Voor elke vorm van breedteondersteuning wordt een opp opgesteld.
Na elke rapportvergadering wordt voor leerlingen wier resultaten achterblijven een plan van aanpak gemaakt. Dit plan van aanpak maakt onderdeel uit van het opp.

10. Het personeel heeft zicht op de onderwijsbehoeften van haar leerling-populatie en werkt opbrengst- en handelingsgericht aan het realiseren van de onderwijsarrangementen (ontwikkelingsperspectief).
Op basis van analyse van verzamelde gegevens bepaalt de school tijdig de aard van de ondersteuning voor zorgleerlingen, voert de ondersteuning planmatig uit en evalueert regelmatig de effecten van de ondersteuning.

A. Wij hebben dit als volgt geregeld:
Vmbo:
We volgen alle leerlingen, in het bijzonder de 'risicoleerlingen' in hun ontwikkeling. Zowel de totale ontwikkeling van de leerling als de onderwijsprestaties zijn daarbij in beeld. Elke 4 weken ontvangen de vakgroepvoorzitters de cijferoverzichten van alle klassen voor bespreking in de vakgroep. De analyse wordt daar ingestoken op groepsniveau en de vakdidactische aanpak van leerlingen die onvoldoende presteren.
Jaarlijks zijn er twee uitgebreide bijeenkomsten waarin met alle vakgroepen de rendementen van het onderwijs, inclusief de examenresultaten, de WOLF-gegevens, de vergelijking met de landelijke cijfers, de resultaten van de cito-toetsen en de rendementen van de onderbouw op de agenda staan. Deze bijeenkomsten staan onder leiding van onze eigen medewerker kwaliteitszorg.
In het teamoverleg is er het brede beeld van hoe de leerlingen presteren over de vakken heen. Daar worden afspraken gemaakt hoe te handelen, wordt de aanpak geëvalueerd en bijgesteld.
De evaluaties van de lwoo-ondersteuningslessen worden vastgelegd.
PrO:
Alle leerlingen hebben een ontwikkelingsperspectief. Van hieruit voor elke leerling een individueel ontwikkelingsplan (IOP) opgesteld.

B. Documentatie:
Prestatiemonitor Vensters voor Verantwoording
WOLF-gegevens (eindexamenrapportage)
Leren op het Da Vinci College
Pro kapstok /IOP

10. Het personeel heeft zicht op de onderwijsbehoeften van haar leerling-populatie en werkt opbrengst- en handelingsgericht aan het realiseren van de onderwijsarrangementen (ontwikkelingsperspectief).
Op basis van analyse van verzamelde gegevens bepaalt de school tijdig de aard van de ondersteuning voor zorgleerlingen, voert de ondersteuning planmatig uit en evalueert regelmatig de effecten van de ondersteuning.

A. Wij hebben dit als volgt geregeld:
Vmbo:
Leerlingen kunnen op grond van hun prestaties behoren tot de groep 'risicoleerlingen'. Dat zijn leerlingen die op grond van de zak/slaag examenregeling of overgangsregeling dreigen te zakken voor hun examen of dreigen te blijven zitten aan het einde van het schooljaar.
Voor deze risicoleerlingen worden afspraken gemaakt hoe te handelen of wordt een plan van aanpak gemaakt. In het teamoverleg wordt dit plan van aanpak tweewekelijks geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. Deze vorm van extra ondersteuning behoort tot de breedteondersteuning. Het plan van aanpak wordt vastgelegd in een opp.

11. De school heeft een aanbod voor leerlingen met dyslexie of dyscalculie (conform de protocollen).

A. Wij hebben dit als volgt geregeld:
Leerling met dyscalculie- of dyslexieverklaring krijgt een dyscalculie- of dyslexiekaart waarop vermeld staat waar de leerling gebruik van kan maken en recht op heeft en wat er van de leerlingen

wordt verwacht. De school heeft een reken- en taalcoördinator. Daarnaast heeft de school logopedistes in dienst.
B. Documentatie: Protocol Dyscalculie Dyslexieprotocol

11. De school heeft een aanbod voor leerlingen met dyslexie of dyscalculie (conform de protocollen).
A. Wij hebben dit als volgt geregeld: Voor groepsgewijze of individuele ondersteuningstrajecten van een beperkte tijdsomvang worden mogelijkheden gezocht binnen de school. Deze vallen alle onder de breedteondersteuning. Daarvoor worden opp's opgesteld.
B. Documentatie: Protocol Dyscalculie Dyslexieprotocol

12. De school draagt leerlingen zorgvuldig over. Leerlingen met extra onderwijsbehoeften worden goed begeleid bij de overgang naar een andere school voor vo, een bovenschoolse voorziening, het vso of het mbo. Scholen zorgen voor een warme overdracht.
A. Wij hebben dit als volgt geregeld: Vmbo: Bij de overgang naar een andere school voor VO of VSO vindt er een volledige dossieroverdracht plaats. DVC heeft een hechte samenwerking met het Markiezaatcollege en het Kellebeekcollege (onderdelen van ROC West-Brabant). Samen met het Da Vinci College geven we de Vakmanschapsroute vorm. Daarin zijn zowel vmbo als mbo verantwoordelijk voor het hele opleidingstraject t/m het behalen van de startkwalificatie. De leerlingen van de vakcolleges Techniek en Zorg en Welzijn leggen aan het einde van leerjaar 3 het beroepsgericht examen af. In leerjaar 4 volgen zij een gedeelte van hun programma op het Markiezaat College in Bergen op Zoom of het Kellebeekcollege in Roosendaal. Docenten van het DVC zijn wekelijks aanwezig op de beide mbo-colleges. Voor alle overige leerlingen wordt de overdracht volgens de bestaande structuur uitgevoerd. PrO: Leerlingen die binnen het Praktijkonderwijs hun mbo- diploma proberen te behalen volgen 2 dagen stage, 2 dagen les binnen het praktijkonderwijs en 1 dag bij het ROC Kellebeek in Bergen op Zoom.
B. Documentatie: Toptechniek in Bedrijf: (Virtueel) Techniek College West-Brabant Aanvraag Vakmanschapsroute (samen met Markiezaat College en Kellebeek College) Beleidsplan Vakmanschapsroute

12. De school draagt leerlingen zorgvuldig over. Leerlingen met extra onderwijsbehoeften worden goed begeleid bij de overgang naar een andere school voor vo, een bovenschoolse voorziening, het vso of het mbo. Scholen zorgen voor een warme overdracht.
A. Wij hebben dit als volgt geregeld: Binnen de vakmanschapsroute is ook de begeleiding van leerlingen tot en met de startkwalificatie een gezamenlijke verantwoordelijkheid van vmbo en mbo. Wanneer er in bijzondere situaties een individueel begeleidingstraject opgezet moet worden, behoort dat tot de breedteondersteuning. Datzelfde geldt voor de inzet van de transfercoach. De transfercoach wordt vooral ingezet voor leerlingen die niet binnen de vakmanschapsroute vallen. Voor de overdracht naar het satellietprogramma is er een protocol ontwikkeld van aanmelding, naar werkwijze tijdens het begeleidingstraject en de terugkeer naar het reguliere onderwijstraject. Op dezelfde wijze wordt het dossier behandeld als het gaat over begeleiding in het kader van de plusvoorziening.
B. Documentatie: Transfercoach Satellietprogramma 2015-2016 Plusvoorziening

Aspect 3. Inrichting ondersteuningsstructuur

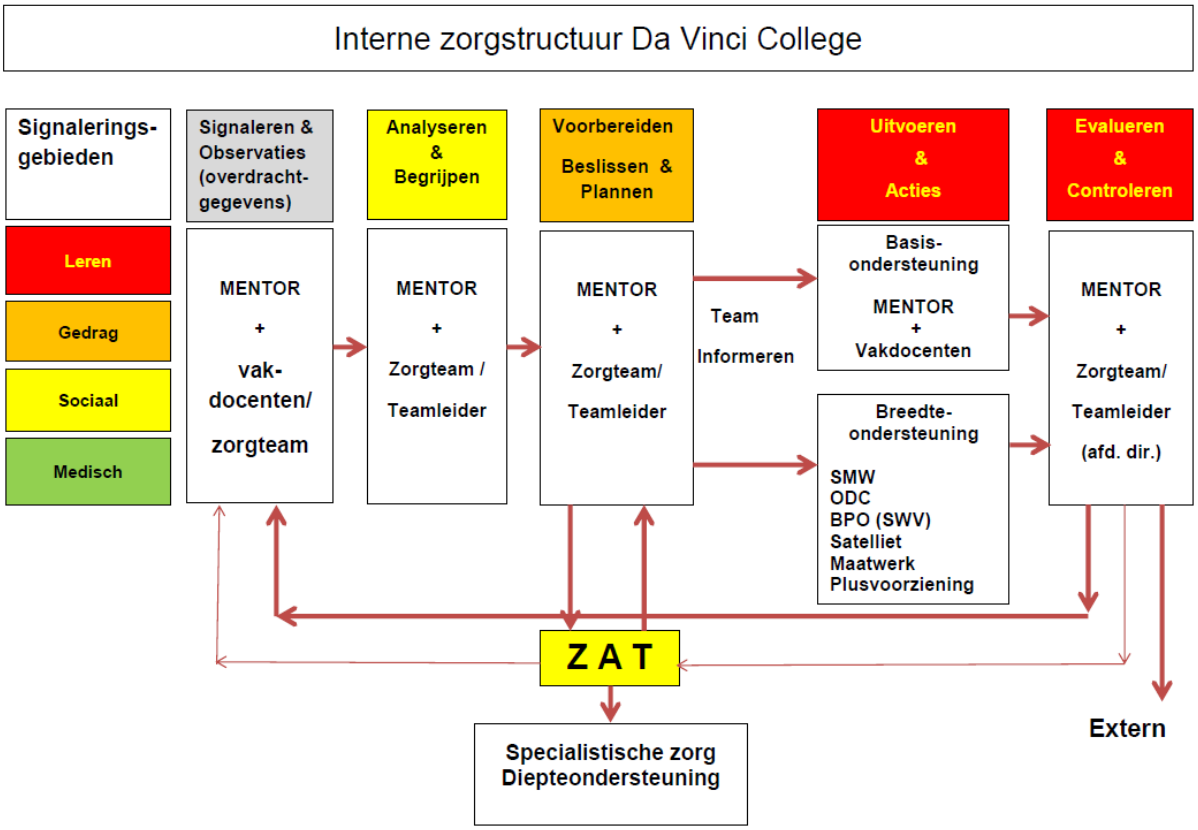

* Voor Praktijkonderwijs zijn niet alle onderdelen van toepassing.

13. Expertise van het ondersteuningsteam (incl. ZAT)
A. Functies of taken leden ondersteuningsteam: De spil van het ondersteuningsteam is de zorgcoördinator. Heel nadrukkelijk ligt de verantwoordelijkheid van de begeleiding van alle leerlingen bij de teamleider en de leden van het eigen team. Daarin nemen de mentoren een bijzondere plaats in. Op elke locatie is er wekelijks een intern zorgoverleg (zorgcoördinator/teamleiders, eventueel aangevuld met zorgexperts). In het zorgoverleg bespreekt de teamleider wekelijks de leerlingen met de zorgcoördinator. Het ZorgAdvies Team (ZAT) is een breed overleg (intern en extern, dat om de ca. 6 weken bij elkaar komt. We hebben 2 ZAT's, één voor VMBO en één voor PrO. Een directielid is voorzitter van het ZAT. De zorgcoördinator/teamleider brengt de leerlingen in. Externe partijen (Ipa, politie, instanties op gebied jeugdhulp- en zorgverlening) adviseren.
B. Expertise: 1. (Specifieke) ervaring leidinggevenden en docenten. 2. Een aantal docenten heeft naast de reguliere lessen een remediërende taak. 2. Alle docenten volgen scholing binnen de Tongerlo-academie (bv. Omgaan met autisme). 3. In de teams worden informatiebijeenkomsten georganiseerd over specifieke begeleidingsproblematiek.
C. Hoe is deze zichtbaar binnen de school? 1. Gedeelde verantwoordelijk van het team.

2. Structuur binnen de afdeling (rust, regelmaat, snel contact met ouders, toezicht, snelle actie – handelingsgericht werken).
3. Ondersteuning van mentor in begeleidingstaak door experts binnen team.
4. Duidelijkheid voor leerlingen en ouders in wat er geboden en verwacht wordt.

D. Hoe wordt samengewerkt met ketenpartners?

1. Elke ca. 6 weken is er ZAT-overleg met de externe partners.
2. Tussentijds is er overleg als dit noodzakelijk geacht wordt.
3. Er is zeer intensief contact tussen de school en de leerplichtambtenaren van de verschillende gemeentes. 1x per 2 weken houdt de leerplichtambtenaar van de gemeente Roosendaal een spreekuur op locatie om preventieve motivatiegesprekken met leerlingen te houden.
4. Er is wekelijks overleg tussen de zorgcoördinator en de jeugdprofessional die aan onze school is verbonden.
5. Elke 2 weken heeft de zorgcoördinator overleg met de begeleider passend onderwijs (BPO). Deze is vanuit het samenwerkingsverband toegewezen aan de school.
6. Indien noodzakelijk is er nauw overleg en snel overleg met alle ketenpartners.

13. Expertise van het ondersteuningsteam (incl. ZAT)

A. Functies of taken leden ondersteuningsteam:

Het DVC heeft een eigen ODC (onderwijs diensten centrum, ondersteuningsteam) waarin de expertise rondom leerlingenbegeleiding is geconcentreerd met een omvang van is 2,9 fte:

- Orthopedagoog
- Schoolpsycholoog
- Logopedistes
- Schoolmaatschappelijk werker
- Sociaal pedagogisch hulpverlener
- Begeleider passend onderwijs (BPO)

Indien gewenst of noodzakelijk wordt bovenstaande aangevuld met externe expertise. Daarnaast zijn docenten inzetbaar voor een remediërende of begeleidende taak.

De expertise van het ondersteuningsteam wordt niet alleen ingezet bij de breedteondersteuning van individuele leerlingen, maar ook in de groepsaanpak van een hele lesgroep (vso-aanpak, groepstraining e.d.).

We proberen in elke team expertise rondom de teamleider te verzamelen (docenten met specifieke opleiding, bijv. SEN).

14. De school heeft een effectieve interne zorgstructuur en zorgteam.

De zorgstructuur is beschreven in het zorgplan van de school. Leden van het zorgteam hebben een duidelijke taakomschrijving. Taken en verantwoordelijkheden van leraren en directie zijn duidelijk en transparant.

A. Wij hebben dit als volgt geregeld:

De zorg wordt zoveel mogelijk in het eigen team/afdeling geregeld, ondersteund door het zorgteam. De mentor is de centrale figuur op het niveau van de klas. Op het niveau van de afdeling is dat de teamleider. Hij wordt bijgestaan door teamleden die geschoold zijn op het gebied van leerlingbegeleiding. De begeleiding van de leerlingen is een collectieve verantwoordelijkheid van het team. Deze wordt zo min mogelijk versnipperd over verschillende experts in de school. Elke leerling moet het redden in de omgeving waar hij/zij elke dag onderwijs volgt: “Het leven wordt geleerd op

de plek waar het leven geleefd wordt."

In het teamoverleg is steeds een zorgspecialist aanwezig, hetzij de zorgcoördinator, orthopedagoog of een andere specialist. Als in het teamoverleg gezamenlijk is geconstateerd dat een specifieke problematiek de handelingsbekwaamheid van het team overstijgt, wordt advies gevraagd aan het intern zorgoverleg om tot een passende aanpak te komen. In het intern zorgoverleg bespreken de teamleiders/zorgcoördinatoren en/of hun ondersteunende experts de leerlingen.
Indien de situatie van de leerling te complex is om alleen op te lossen, wordt deze in overleg met de ouders in het ZAT besproken. De casus wordt toegelicht door de teamleider en de samenwerkingspartners wordt om advies gevraagd over de verdere aanpak.
Het kan voorkomen dat de school alles overziende en meewegende moet besluiten dat het Da Vinci College niet de plek is waar de leerling tot leren komt. Als er geen perspectief is dat de vmbo-leerling binnen de reguliere schoolomgeving een diploma kan behalen, wordt uitgezien naar een gepaste vorm van leren in een adequate setting.

B. Documentatie:
Zorgplan DVC

14. De school heeft een effectieve interne zorgstructuur en zorgteam.
De zorgstructuur is beschreven in het zorgplan van de school. Leden van het zorgteam hebben een duidelijke taakomschrijving. Taken en verantwoordelijkheden van leraren en directie zijn duidelijk en transparant.

A. Wij hebben dit als volgt geregeld:
Voor hulp waarvoor specialistische expertise noodzakelijk is zet de school eigen personeel in (orthopedagoog, logopedistes, schoolmaatschappelijk werk, sociaal pedagogisch hulpverlene)r. Naast de eigen medewerkers participeren op dit gebied de ambulante begeleiders van de Mytylschool, Auris / Visio en de Kameleon.

De begeleider passend onderwijs (BPO) van het samenwerkingsverband ondersteunt de school en het personeel en begeleidt individuele of groepen leerlingen met ondersteuningsvragen. Hij/zij heeft een belangrijke rol in het ondersteunen van docenten bij het opstellen van een opp.
De jeugdprofessional, die vanuit de gemeente is gedetacheerd op onze school, begeleidt leerlingen en ouders en legt de verbinding naar de andere instanties en overige jeugdprofessionals. Met name de verbreding tot de gezinssituatie biedt extra mogelijkheden. Daarnaast verzorgt de jeugdprofessional de inzet van gespecialiseerde zorg vanuit de Jeugdwet.

Het plan van aanpak dat uit het intern zorgoverleg of het ZAT voortkomt, behoort tot de breedteondersteuning. Als de problematiek complex is, kan een arrangement in de vorm van een maatwerktraject worden opgezet. Dit maatwerktraject zal intern of extern worden aangeboden, of in een combinatie van beiden. Er wordt voorkomen dat leerlingen thuis komen te zitten.

De school biedt een preventief programma aan (satellietprogramma) om te bereiken dat leerlingen in de onderbouw binnen de reguliere onderwijsomgeving kunnen blijven functioneren. De taken en verantwoordelijkheden van de verschillende partijen zijn in een document beschreven.

De school zet veelvuldig individuele en groepsobservaties in als basis voor het plan van aanpak.

B. Documentatie: Satellietprogramma 2015-2016

15. Voor alle zorgleerlingen is een ambitieus onderwijszorgarrangement vastgesteld. De school is gericht op het stimuleren van talent en op het leveren van (intellectuele) prestaties. De school stelt bij plaatsing voor iedere zorgleerling een ontwikkelingsperspectief vast. De school volgt of de leerlingen zich ontwikkelen conform het ontwikkelingsperspectief en maakt naar aanleiding hiervan beredeneerde keuzes. Ouders en leerlingen zijn hierbij nauw betrokken.
A. Wij hebben dit als volgt geregeld: Vmbo: Het Da Vinci College werkt voor elke leerling met het Individueel leerlingprofiel (ILP). Deze werkwijze is ontleend aan die van het Praktijkonderwijs. Hierin staat het beoogd uitstroomprofiel (= ontwikkelingsperspectief) vermeld. Bij de start van de opleiding is dit het advies van de basisschool. Gedurende de hele schoolloopbaan wordt de leerling gestimuleerd om goed te presteren. Voor elke basisleerling is het mogelijk om 1 of meerdere vakken op een hoger niveau te volgen dan het beoogd uitstroomprofiel terwijl de leerling in dezelfde klas blijft zitten. Zo wordt de leerling uitgedaagd tot een persoonlijke ambitie. Alle leerlingen die gebruik maken van de breedteondersteuning hebben een opp. Het totaal aan lwoo-aanbod voorziet in ondersteuningslessen en trainingen op het gebied van sociaal-emotionele problematiek waaronder faalangstreductietraining. De leerlingen werken op het Da Vinci College in vakcolleges. Leerlingen kiezen direct vanaf het begin voor een beroepsomgeving en krijgen daarin vanaf leerjaar 1 veel uren praktisch (beroepsgericht) onderwijs. De opleiding start niet bij de beperking of achterstand van de leerling maar vanuit de affiniteit die hij of zij heeft met een specifieke beroepsomgeving. Zo gaat de leerling op een open en realistische wijze op zoek naar zijn of haar sterke kanten. Het doel is het zelfvertrouwen te vergroten, elk kind moet de overtuiging krijgen dat hij/zij op eigen kracht zijn of haar plaats in de samenleving kan bereiken. In het onderwijs wordt zoveel mogelijk de verbinding tussen binnenschools en buitenschools leren gemaakt. Dit gebeurt in de vorm van stages, gastlessen, bedrijfsbezoeken e.d. PrO: Het Da Vinci College werkt voor elke leerling met het Individueel ontwikkelprofiel (IOP). Hierin staat het beoogd uitstroomprofiel (= ontwikkelperspectief) vermeld. Gedurende de hele schoolloopbaan wordt de leerling gestimuleerd om goed te presteren. Zo wordt de leerling uitgedaagd tot een persoonlijke ambitie.
B. Documentatie: Leren op het Da Vinci College Zorgplan Determinatiebeleid DVC

15. Voor alle zorgleerlingen is een ambitieus onderwijszorgarrangement vastgesteld. De school is gericht op het stimuleren van talent en op het leveren van (intellectuele) prestaties. De school stelt bij plaatsing voor iedere zorgleerling een ontwikkelingsperspectief vast. De school volgt of de leerlingen zich ontwikkelen conform het ontwikkelingsperspectief en maakt naar aanleiding hiervan beredeneerde keuzes. Ouders en leerlingen zijn hierbij nauw betrokken.
A. Wij hebben dit als volgt geregeld: Vmbo: Voor alle leerlingen die een vorm van breedteondersteuning volgen wordt een opp opgesteld, waarin het zorgarrangement staat verwoord. Voor leerlingen in de onderbouw die moeite hebben met zich aanpassen aan de schoolstructuur (in de praktijk is dit vaak de moeite die leerlingen hebben met het accepteren van autoriteit) heeft DVC een satellietprogramma. In dit programma worden leerlingen buiten de schoolse omgeving getraind om te (leren) functioneren in een reguliere onderwijsomgeving. Als de problematiek zodanig is dat terugkeer moeilijk is, wordt gekeken of een maatwerktraject uitkomst biedt. In dergelijk traject blijft de focus zoveel mogelijk liggen op het behalen van goede onderwijsresultaten.
B. Documentatie: Satellietprogramma 2015-2016

16. Er zijn afspraken gemaakt over de curatieve zorg en ondersteuning die de school samen met ketenpartners kan bieden
Dit onderdeel valt geheel onder de breedteondersteuning.

16. Er zijn afspraken gemaakt over de curatieve zorg en ondersteuning die de school samen met ketenpartners kan bieden
A. Wij hebben dit als volgt geregeld: Met de instanties die zich richten op de jeugdzorg werken we intensief samen. We maken gebruik van hun netwerk, schakelen hen in bij bredere problematiek, zowel individueel als groepsgewijze. Met de jeugdprofessional en de begeleider passen donderwijs is er veel en gestructureerd overleg. Via het ZAT hebben we toegang tot een breed netwerk van externe partners. Satellietprogramma i.s.m. Aleco Sport Visions voor leerlingen die zichzelf en de lesgroep verhinderen om tot leren te komen. Bij maatwerktrajecten wordt gezocht naar de meest voor de hand liggende partner om het traject mee uit te voeren. Indien noodzakelijk of gewenst werken we samen met de afdeling leerplicht van de verschillende gemeenten, politie, GGZ e.d. De leerplichtambtenaar van de gemeente Roosendaal heeft een eigen spreekuur. In het project M@zzel van de GGD werken we intensief samen met de schoolarts.
B. Documentatie - Draaiboek overlijden/ernstig ongeluk - Satellietprogramma 2015-2016 - Plusvoorziening

Aspect 4. Kwaliteit

17. Het personeel werkt continue aan hun handelingsbekwaamheid en competenties. Docenten signaleren vroegtijdig leerproblemen en/of ontwikkelingsproblemen bij leerlingen en hebben zicht op behoeften van ouders bij de opvoeding. Docenten beschikken over juiste technieken bij effectieve interventies. De school kent een scholingsaanbod gericht op de ondersteuningsvraag van leerlingen. Het personeel beschikt over didactische, organisatorische en pedagogische competenties voor de begeleiding van leerlingen met extra onderwijsbehoeften. Het personeel wordt gestimuleerd en gefaciliteerd voor deelname aan lerende netwerken over leerlingenzorg, staat open voor reflectie en ondersteuning bij hun handelen en werkt continue aan hun handelingsgerichte vaardigheden.
A. Wij hebben dit als volgt geregeld: Alle docenten volgen een scholingsprogramma, dat gericht is op het vergroten van het pedagogische en didactisch repertoire met als doel het verbeteren van het onderwijsleerproces in de klas. Daarnaast volgen alle docenten gerichte scholing om hun kennis over bepaalde vormen van gedrag, die leerlingen belemmeren om op school voldoende te functioneren, te verhogen (bijv. omgaan met autisme). Wanneer in een team sprake is van een specifieke problematiek wordt hier binnen het team gerichte scholing aangeboden. Omdat alle leerlingen met problemen op het gebied van leren of sociaal-emotionele problematiek voortdurend besproken worden (om de 14 dagen), ontstaat een gezamenlijke kennis. Deze kennis wordt constant actueel gehouden, omdat tijdens de besprekingen zowel de oorzaak en achtergrond van de specifieke problematiek wordt besproken als de afspraken die moeten leiden tot het oplossen van de problematiek. Er is daarbij steeds de afweging tussen het individuele belang van de specifieke leerling en het belang van de rest van de lesgroep of de afdeling. Het Da Vinci College is een school voor regulier onderwijs die gericht is op onderwijs en niet op behandeling. Het Da Vinci College is geen zorginstelling.
B. Documentatie: Zorgplan De pedagogische opdracht van het Da Vinci College

18. Inspectiekader
Criterium hiervoor is het landelijk vastgestelde toezichtkader van de onderwijsinspectie waarin een minimumnorm voor basiskwaliteit wordt genoemd: de opbrengsten van een school zijn tenminste voldoende en daarnaast voldoen het onderwijsleerproces en de zorg en begeleiding aan de gestelde norm. Het Da Vinci College heeft voor alle opleidingen het basisarrangement, wat inhoudt dat de kwaliteit van alle opleidingen voldoende is. Zie ook: www.scholenopdekaart.nl Het Da Vinci College werkt structureel en planmatig aan het verbeteren en professionaliseren van de basis- en breedteondersteuning die de school aanbiedt.

4. Arrangementen (voor elke arrangement wordt een opp opgesteld)

Nr.	Omschrijving	Doelgroep	Procedure	Werkwijze en evaluatie
1.	Structurele intensieve coaching mentor/docent gedurende max. 2 uur per week gedurende max. 8 weken	Leerlingen die baat hebben bij een vaste begeleidings-structuur	Na bespreking in het team en intern zorgoverleg via zorgcoördinator	Na 8 weken op basis van zichtbare ontwikkeling (resultaten, gedrag, houding), logboek, tweewekelijkse evaluatie in het teamoverleg
2a.	Deelname aan trainingsprogramma's gericht op gedragsregulatie (Equip, Rots en water, Gedrag kun je leren)	Leerlingen die moeite hebben met het functioneren in het schoolse systeem en door hun gedrag het eigen leerproces en dat van andere leerlingen belemmeren	De mentor brengt leerling in in het teamoverleg, daarna, bespreking in het intern zorgoverleg, via zorgcoördinator	Na afloop van de training op basis van zichtbare ontwikkeling (observatielijst) en zelfevaluatie, tweewekelijkse evaluatie in het teamoverleg. Training in groep van beperkte grootte (max. 10) gedurende max. 10 weken.
2b.	Structurele intensieve individuele coaching gericht op gedragsverbetering van specialist gedurende max. 2 uur per week gedurende max. 8 weken	Als een training zoals genoemd in 2a onvoldoende resultaat heeft of niet aansluit (evt. via Jeugdwet)	Via zorgcoördinator	Individuele begeleiding , rapportage van coach, observatie gedrag in de schoolsituatie
2c.	Structurele intensieve groepscoaching gericht op het verbeteren van het leer- en werkklimaat in een specifieke lesgroep gedurende max. 8 weken	Een lesgroep waarin sprake is van negatief gedrag en,een zeer slecht werk- en leerklimaat, waarin leerlingen niet meer tot leren komen en de ander en zichzelf gevangen houden in een negatieve spiraal	Na bespreking in het team en in het zorgoverleg wordt door specialisten een plan van aanpak opgesteld (vso-aanpak)	Op basis van observaties van docenten, begeleiders, trainers en op basis van de leerresultaten.

Nr.	Omschrijving	Doelgroep	Procedure	Werkwijze en evaluatie
4a.	Intensieve begeleiding in specifieke situaties met een medische achtergrond	Leerling die structureel extra zorg (niet zijnde medische handelingen) nodig heeft van een medewerker van de school vanwege een medische aandoening	Via zorgcoördinator	Maximale inzet van een eigen medewerker van de school is 2 uur per week, extern door AB-er van bijv.mytylschool of Kempenhaege
4b.	Begeleiding voor leerlingen met een specifieke hulpvraag die fysiek van aard is	Leerlingen die slecht ter been zijn, thuis de lessen volgen met een KPN klasgenoot of chronisch ziek zijn	Via teamleider en zorgcoördinator	De leerling heeft een gedurende een bepaalde periode een persoonlijk begeleider (mentor of specialist) èn een of meer buddy's (medeleerlingen) i.s.m. AB-er of Care to connect
4c.	Specialistische ondersteuning voor team en leerlingen bij een crisissituatie	Medeleerlingen of lesgroepen die door een gebeurtenis zodanig uit hun evenwicht zijn, dat het leerproces wordt belemmerd	Via voorzitter crisisteam en zorgcoördinator	Observaties, eindevaluatie. Inzet is max. 8 per week gedurende max. 4 weken
6a.	Gespecialiseerde programma's op sociaal emotioneel gebied die het leren belemmeren (weerbaarheidstraining, examenvreesreductietraining, bijzondere omstandigheden e.d.)	Leerlingen die in hun leerproces worden gehinderd door sociaal-emotionele beperkingen	Na bespreking in het team en intern zorgoverleg via zorgcoördinator	Na afloop van de training op basis van zichtbare ontwikkeling (observatielijst) en zelfevaluatie. Training in groep van beperkte grootte (max. 10) gedurende max. 10 weken.
6b.	Leerlingen krijgen structureel buiten de eigen lestijd extra les voor een bepaald vak, individueel of in een kleine groep	Leerlingen die onvoldoende resultaten behalen, wel gemotiveerd zijn, het niveau aan zouden moeten kunnen, maar moeite hebben met de leerstof	Via de teamleider	Extra bijles gedurende max. 2 uur per week, gedurende max. 6 weken. Effect is te zien aan de getoonde inzet en af te lezen aan de cijfers. Periode van 6 weken kan indien nodig verlengd worden

Nr.	Omschrijving	Doelgroep	Procedure	Werkwijze en evaluatie
8a.	Structurele extra ondersteuning voor taal gedurende een bepaalde periode	Leerlingen die met deze extra ondersteuning beter in staat zouden moeten zijn om het onderwijs op het eigen niveau te volgen	Via de logopedist, besluitvorming in het intern zorgoverleg	Ondersteuning door logopediste gedurende maximaal 1 uur per week gedurende 10 weken. De ondersteuning wordt zoveel mogelijk in (klein) groepsverband aangeboden.
8b.	Structurele extra ondersteuning voor rekenen gedurende een bepaalde periode	Leerlingen die met deze extra ondersteuning beter in staat zouden moeten zijn om het vereiste referentieniveau te behalen	Via de rekencoördinator, besluit intern zorgoverleg , rekening houdend met workload voor de leerling (i.v.m. gestapelde problematiek)	Ondersteuning door rekenspecialist gedurende maximaal 1 uur per week gedurende 10 weken. De ondersteuning wordt zoveel mogelijk in (klein) groepsverband aangeboden.
12.	Begeleiding bij overgang vmbo - mbo	Leerlingen die moeite hebben met de overgang vmbo-mbo en dreigen uit te vallen in het mbo	Via de decaan en zorgcoördinator, teamleider neemt besluit	De leerling wordt een jaar lang gevolgd door coördinator vakmanschapsroute of transfercoach
15a.	Begeleiding van leerlingen met een autisme spectrum stoornis (ASS), angstprobleem (-stoornis), aandachtstoornis (adhd, add)	Leerlingen die met een beperkte ondersteuning in staat zijn een diploma te behalen binnen het reguliere onderwijs. De school speelt zoveel mogelijk in op de specifieke behoeften van de leerling, steeds in relatie tot het individuele functioneren van de leerling binnen de lesgroep	Via teamleider en zorgcoördinator	Voor de docenten zijn handelingswijzers beschikbaar. Als het noodzakelijk is, heeft de leerling gedurende een bepaalde periode een persoonlijk begeleider (mentor of specialist) en een buddy (medeleerling) als die een toegevoegde waarde heeft

Nr.	Omschrijving	Doelgroep	Procedure	Werkwijze en evaluatie
15b.	Individuele begeleidingsvraag op sociaal-emotioneel gebied	De leerling wordt belemmerd in zijn/haar leerontwikkeling vanwege sociaal-emotionele problemen of bijzondere persoonlijke omstandigheden	Bespreking in team en in het zorgoverleg, via de zorgcoördinator	De jeugdprofessional /zorgspecialist voert max. 2 keer per week gedurende een periode van 6 weken ondersteunende gesprekken. Wanneer een langer traject noodzakelijk is, wordt een maatwerktraject opgesteld
15c.	Satellietprogramma voor groepen van maximaal 10 leerlingen	Leerlingen die tijdelijk buiten de school een programma volgen omdat ze moeite hebben met het schoolse systeem (vaak moeite met het accepteren van gezag)	Na team- en zorgoverleg, via zorgcoördinator, teamleider beslist	Programma van 9 weken op locatie buiten de school (sportpark Vierhoeven). Aanmelding op basis van criteria en volgens vastgestelde procedure. Na afloop evaluatie, handelingswijzer en nazorg.
15d.	Plusvoorziening	Leerlingen voor wie aanvullende expertise nodig is, gericht op het ondersteunen van de leerling in de eigen schoolse omgeving en de betrokken docenten, eventueel in combinatie met begeleiding in de thuissituatie	Via zorgcoördinator	Rapportage van de medewerkers van de plusvoorziening

Nr.	Omschrijving	Doelgroep	Procedure	Werkwijze en evaluatie
15e.	Maatwerktraject gericht op het behalen van een diploma op het Da Vinci College	Leerlingen die een individueel begeleidingsprogramma nodig hebben om binnen het onderwijssysteem te blijven, waarbij de verbinding met de school en de focus op het behalen van het diploma blijft bestaan.	Via directie en zorgcoördinator	Gezien het individuele karakter is de begeleidingsvraag leidend voor het programma. Het programma kan deels op en deel buiten de school uitgevoerd worden. In een elk geval kan ervoor gekozen het programma geheel buiten de school te volgen. Evaluatie richt zich op de behaalde onderwijsresultaten en de beschreven doelstelling bij het begin van het traject.
15f.	Maatwerktraject gericht op leerlingen die wachten op een plaatsing in het vso	Leerlingen van wie een toelaatbaarheidsverklaring wordt/is aangevraagd of afgegeven en die niet langer binnen de school kunnen verblijven.	Via directie en zorgcoördinator	Voor de periode worden onderwijsdoelen en persoonlijke ontwikkelingsdoelen vastgesteld, zodat de overstap naar de vso-instelling zo soepel mogelijk verloopt

5. Diepteondersteuning

Indien de school niet de mogelijkheden kan bieden, indachtig het ontwikkelingsperspectief, een leerling een passende onderwijsplek te geven , wordt in overleg met de ouders de leerling aangemeld bij het Samenwerkingsverband voor het verkrijgen van een toelaatbaarheidsverklaring voor het Voortgezet Speciaal Onderwijs Cluster 3 en 4.

6. Cluster 1 en 2 onderwijs

Het onderwijs in cluster 1 is bedoeld voor leerlingen met een visuele beperking. Cluster 1 scholen en de onderwijsbegeleiding zijn landelijk georganiseerd. We onderscheiden grosso modo twee arrangementen; het eerste arrangement betreft een plaatsing in het Cluster1-onderwijs, het tweede gaat over het volgen van het onderwijs op onze school met aanvullende extra ondersteuning vanuit het cluster 1 onderwijs.
Eenzelfde context doet zich voor bij het Cluster-2 onderwijs. Dit onderwijs is bedoeld voor leerlingen met een auditieve en/of communicatieve beperking.
In voorkomende gevallen wordt er intensief overleg gevoerd tussen ouders/leerling, school en Viso (ingeval er sprake is van Cluster 1) en Kentalis/Auris-groep in Goes (indien er sprake is van cluster 2).
In beide situaties is er sprake van een specifieke aanmeldingsprocedure. Deze valt niet onder het regiem van het SWV; derhalve is probleemanalyse, onderzoek toelaatbaarheid en het bepalen van het arrangement een aangelegenheid van de bovenvermelde instituten en onze school.

7. Praktijkonderwijs en leerwegondersteuning

De wet

Op 1 januari 2016 worden het leerwegondersteunend onderwijs (lwoo) en het praktijkonderwijs (pro) onderdeel van passend onderwijs. Daarmee worden de samenwerkingsverbanden verantwoordelijk voor alle vormen van onderwijsondersteuning die leerlingen in de klas nodig hebben. De taakstelling van de RVC wordt per 1 januari 2016 overgenomen door het samenwerkingsverband. Samenwerkingsverbanden wijzen lwoo en pro voorlopig nog toe aan de hand van de landelijke criteria voor lwoo en pro. De verwijzing naar lwoo of pro blijft daarbij geldig voor de duur van de schoolloopbaan. Ook de lwoo-licenties blijven nog even behouden. Op 1 augustus 2018 worden de landelijke criteria en de duur van de toewijzing van lwoo waarschijnlijk losgelaten, evenals de lwoo-licenties. Op termijn worden ook de criteria voor pro losgelaten. Vooralsnog is hier geen datum van bekend. Samenwerkingsverbanden kunnen vooruitlopen op het landelijk loslaten van criteria, duur en licenties voor leerwegondersteuning, via de zogenoemde 'opting out'.

Per samenwerkingsverband is een maximumbudget vastgesteld voor lwoo en pro. Dit budget is vastgesteld op het percentage lwoo- en pro-leerlingen in het samenwerkingsverband op 1 oktober 2012. Bij overschrijding van het budget wordt deze verrekend met de gelden voor lichte ondersteuning en daarna met de lumpsum van alle scholen. Een eventueel overschot wordt toegevoegd aan het budget lichte ondersteuning van het samenwerkingsverband.

Praktijkonderwijs en leerwegondersteuning in het SWV ROOS VO.

Het SWV heeft gekozen om geen gebruik te maken van de mogelijkheden voor 'opting out'. Het SWV hanteert vanaf 1 januari 2016 daarom de landelijk vastgestelde criteria en instrumenten (zie hiervoor de Algemene Maatregel van Bestuur, Staatsblad 2015 nummer 273). De beschikking voor een toelaatbaarheid in het praktijkonderwijs en een aanwijzing voor leerwegondersteuning worden afgegeven door de directeur van het SWV. De scholen binnen het SWV voor leerwegondersteuning en praktijkonderwijs doen een aanvraag voor leerwegondersteuning of pro bij het SWV met onderbouwing van een dossier.

Uitgangspunten in het SWV

Bij de inpassing van leerwegondersteuning en praktijkonderwijs binnen het SWV Roos VO wordt uitgegaan van onderstaande uitgangspunten;

- Aanvragende scholen hebben al jarenlange ervaring in het aanleveren van gegevens ter beoordeling of een leerling in aanmerking komt voor lwoo of pro. Aanvragen die worden gedaan worden door het SWV dan ook beschouwd als professioneel, betrouwbaar en integer.
- Het SWV is en blijft een kleine organisatie, waardoor taken en verantwoordelijkheden goed verdeeld dienen te worden. De scholen voor leerwegondersteuning en praktijkonderwijs krijgen hierdoor een belangrijke rol in het aanleveren van dossiers.

Werkwijze behandeling aanvraag leerwegondersteuning

Uitgaande van de hierboven beschreven uitgangspunten, wordt in het SWV de volgende werkwijze gehanteerd:

1. De aanvragende school maakt de dossiers ter beoordeling in orde. Voor inhoud en eisen aan het dossier zie bijlage.

2. De orthopedagoog van het SWV plant een zitting met de orthopedagoog van de aanvragende school ter bespreking van de dossiers.

    a. De school maakt voor de bespreking een selectie van de dossiers. Dossiers die zonder twijfel voldoen aan de criteria worden gebundeld. Deze worden door de orthopedagoog van het SWV enkel steekproefsgewijs gescreend en daarna beschikt door de directeur van het SWV.

    b. Onderstaande dossiers worden samen doorgesproken:

        - Dossiers waarbij IQ ligt tussen de 75-80
        - Dossiers waarbij de onderlinge criteria strijdig zijn.

    Naar aanleiding van dit overleg zijn drie stappen mogelijk:

    1. De aanvragende school en de orthopedagoog van het SWV komen tot overeenstemming dat de leerling is aangewezen op lwoo. De directeur van het SWV geeft de beschikking af.

    2. De aanvragende school en de orthopedagoog komen tot overeenstemming dat de aanvraag niet voldoet aan de criteria en dat een aanwijzing voor lwoo niet afgegeven gaat worden.

    3. De aanvragende school en de orthopedagoog van het SWV komen niet tot overeenstemming waarna de aanvraag wordt voorgelegd aan de Adviescommissie van het SWV.

3. In de Adviescommissie lwoo / pro worden alle twijfelgevallen van de drie scholen voor leerwegondersteuning na bestudering door alle betrokkenen gezamenlijk besproken. Deze adviescommissie bestaat uit:
    - Orthopedagoog van het SWV
    - Orthopedagoog van het Da Vinci College
    - Orthopedagoog van het Markland College
    - Deskundige van het Prinsentuin

    Bij het bespreken van twijfelgevallen kunnen aspecten als leerbaarheid, zelfvertrouwen, kwetsbaarheid enz. mede een rol spelen bij de besluitvorming.

4. Indien de mening van de commissie na bespreking verdeeld blijft, zal de directeur van het SWV hierin een definitieve beslissing nemen.

Werkwijze behandeling aanvraag praktijkonderwijs

Uitgaande van de hierboven beschreven uitgangspunten, wordt in het SWV de volgende werkwijze gehanteerd:

1. De aanvragende school maakt de dossiers ter beoordeling in orde. Voor inhoud en eisen aan het dossier zie bijlage.

2. De orthopedagoog van het SWV plant een zitting met de orthopedagoog van de aanvragende school ter bespreking van de dossiers.
   a. De school maakt voor de bespreking een selectie van de dossiers. Dossiers die zonder twijfel voldoen aan de criteria worden gebundeld. Deze worden door de orthopedagoog van het SWV enkel steekproefsgewijs gescreend en daarna beschikt door de directeur van het SWV
   b. Onderstaande dossiers worden samen doorgesproken:
      - Dossiers waarbij IQ ligt tussen 55 - 59
      - Dossiers waarbij IQ ligt tussen de 75-80
      - Dossiers waarbij de onderlinge criteria strijdig zijn.

      Naar aanleiding van dit overleg zijn drie stappen mogelijk:
      1. De aanvragende school en de orthopedagoog van het SWV komen tot de conclusie dat de leerling een TLV voor pro onderwijs moet krijgen. De directeur van het SWV geeft de beschikking af.
      2. De aanvragende school en de orthopedagoog van het SWV komen tot de conclusie dat de leerling geen TLV voor pro krijgt.
      3. De aanvragende school en de orthopedagoog van het SWV komen niet tot overeenstemming. De aanvraag wordt voorgelegd aan de Adviescommissie.

3. In de Adviescommissie lwoo / pro worden alle twijfelgevallen van de drie lwoo scholen en de school voor praktijkonderwijs na bestudering door alle betrokkenen, gezamenlijk besproken. Deze adviescommissie bestaat uit:
   - Orthopedagoog van het SWV
   - Orthopedagoog van het Da Vinci College
   - Orthopedagoog van het Markland College
   - Deskundige van het Prinsentuin

   Indien het dossiers betreffen voor toelaatbaarheid binnen het praktijkonderwijs, die aan de ondergrens van praktijkonderwijs liggen, kan een deskundige vanuit de Kameleon gevraagd worden om zitting te nemen in de Adviescommissie.

   Bij het bespreken van twijfelgevallen kunnen aspecten als leerbaarheid, zelfvertrouwen, kwetsbaarheid enz. mede een rol spelen bij de besluitvorming.

4. Indien de mening van de commissie na bespreking verdeeld blijft, zal de directeur van het SWV hierin een definitieve beslissing nemen.

Voor het aanvragen van pro beschikkingen voor bijzondere groepen leerlingen, volgt het SWV de bepalingen uit de Algemene Maatregel van Bestuur zoals opgenomen in het Staatsblad (2015-273 artikel 15^{e}). De aanvragen voor bijzondere groepen leerlingen lopen via het bevoegd gezag van de school voor praktijkonderwijs.

Tijdpad
De wet op passend onderwijs geeft aan dat scholen binnen zes weken na een aanmelding op hun school, uitsluitsel moeten geven over de toelating. Eenmalig kan dit verlengd worden met een periode van 4 weken. Voor de toelaatbaarheidsverklaringen praktijkonderwijs en aanwijzingen leerwegondersteuning, houdt dit in dat binnen een periode van tien weken na aanmelding, een dossier volledig doorlopen dient te zijn. Per schooljaar zal een nader uitgewerkt tijdpad verspreid worden over de scholen met specifieke data voor overleg op de scholen en planning van de adviescommissies.

De volgende stappen worden in de jaarlijkse planning van maart tot en met september opgenomen:

Maart	Scholen inventariseren aanmeldingen en maken dossiers in orde
	Orthopedagoog SWV heeft overleg met de orthopedagoog van de aanvragende school
	Er wordt een Adviescommissie gepland ter bespreking van de twijfelgevallen, waarna tlv, dan wel aanwijzing lwoo wordt afgegeven.

Wanneer scholen worden geconfronteerd met aanmeldingen op hun school na de zomervakantie, wordt gewerkt volgens een spoedprocedure. Per schooljaar wordt deze nader uitgewerkt in data en verspreid onder de scholen. In de laatste week van september vindt nog een zitting plaats van de Adviescommissie voor de nagezonden dossiers. Bovenstaande stappen worden dan in een versneld tijdsbestek doorlopen. Dossiers voor lwoo die pas na de laatste deadline in orde kunnen worden gebracht, kunnen niet meer tijdig behandeld worden door het SWV. Scholen zullen in dat geval de extra ondersteuning die de leerling nodig heeft moeten bekostigen uit de gelden voor lichte ondersteuning.
Tussentijdse aanmeldingen voor het praktijkonderwijs kunnen na contact met de orthopedagoog van het SWV met elkaar worden doorgesproken. Indien nodig kan de adviescommissie gevraagd worden een extra zitting te plannen.

Bezwaar
Indien scholen in beroep willen tegen een besluit van het SWV, dient het bezwaar door de aanvragende school eerst besproken te worden met het SWV voordat een procedure bij de geschillencommissie in gang wordt gezet. Uitgangspunt hierbij is dat in eerste instantie er vanuit wordt gegaan dat gezamenlijk gezocht kan worden naar een oplossing, dan wel een dossier met onderbouwing van nieuwe gegevens opnieuw aan de commissie kan worden voorgelegd.

Dossiers
De dossiers voor een aanvraag TLV praktijkonderwijs of een aanwijzing voor leerwegondersteuning, worden binnen het SWV voor een periode van 3 jaar bewaard.

Financiën inpassing lwoo en pro

De onderstaande bedragen zijn ontleend aan de in december 2014 vastgestelde begroting door het bestuur op basis van de huidige prognose leerlingaantallen. Recente bestuursbesluiten zijn hier nog niet in verwerkt.

Lichte ondersteuning lwoo	**2015/2016**	**2016/2017**	**2017/2018**	**2018/2019**	**2019/2020**
Inkomsten via DUO, 1)	1.827.918	3.135.195	3.093.978	3.041.943	3.004.398
Afdracht via DUO 2)	-/- 1.822.450	-/- 3.045.275	-/- 2.902.800	-/- 2.824.558	-/- 2.795.858
Resteert	**5.468**	**89.920**	**191.178**	**217.835**	**208.540**

Lichte ondersteuning pro	**2015/2016**	**2016/2017**	**2017/2018**	**2018/2019**	**2019/2020**
Inkomsten via DUO 3)	619.553	1.062.640	1.048.670	1.031.034	1.018.308
Afdracht via DUO 4)	-/- 686.408	-/- 1.121.692	-/- 1.036.958	-/- 999.717	-/- 991.517
Resteert	**-/- 66.855**	**-/- 59.051**	**11.712**	**31.317**	**26.791**

Regionale ondersteuning 5)	**2015/2016**	**2016/2017**	**2017/2018**	**2018/2019**	**2019/2020**
Inkomsten via DUO 6)	721.441	742.420	732.660	720.338	711.447
Verevening	-/- 8.631	-/- 2.539	0	0	0
Verdeling over scholen door samenwerkingsverband conform bestuursbesluiten	-/- 762.529	-/- 801.517	-/- 796.735	-/- 792.748	-/- 784.503
Resteert	**-/- 49.719**	**-/- 61.636**	**-/- 64.075**	**-/- 72.410**	**-/- 73.056**

Aan de begroting liggen leerlingenprognoses ten grondslag waarbij rekening is gehouden met een daling van het aantal pro en lwoo leerlingen. De vraag is of deze daling gerealiseerd wordt. Mocht dit niet zo zijn dan kan dit een negatief effect hebben op het resultaat. Bovenstaande cijfers vormen slechts een deel van de totale begroting en moeten daarom in samenhang met de totale meerjarenbegroting worden gezien.

De verdeling van de middelen regionale ondersteuning vindt plaats conform de berekeningswijze “bovenschoolse voorziening” met ingang van schooljaar 2015/2016.

Het samenwerkingsverband heeft ervoor gekozen geen gebruik te maken van de mogelijkheden voor ‘opting out’. Dit betekent dat de oude systematiek van landelijk vastgestelde criteria en instrumenten wordt voorgezet. In deze oude systematiek is geen sprake van groeibekostiging en derhalve zal dit ook niet worden toegepast in de nieuwe situatie.

Het beoogde resultaat van de inzet van de middelen lwoo en pro is dat een leerling een diploma haalt binnen de daarvoor gestelde norm (lwoo), dan wel een passende plek in de samenleving vindt (pro). 1)

1) Wettelijk vastgesteld bedrag € 4.100 per ll. x vastgesteld deelname percentage lwoo per 1okt. 2012 x prognose totaal aantal leerlingen VO samenwerkingsverband
2) Vastgesteld bedrag van € 4.100 per leerling x verwacht werkelijk aantal leerlingen lwoo
3) Vastgesteld bedrag van € 4.100 per leerling x vastgesteld deelname percentage pro per 1okt. 2012 x prognose totaal aantal leerlingen VO samenwerkingsverband
4) Vastgesteld bedrag van € 4.100 per leerling x verwacht werkelijk aantal leerlingen pro

5) Betreft totale middelen beschikbaar voor lichte zorg, voorheen zorgbudget, rebound en herstart/op de rails
6) Vastgesteld bedrag van € 94 per leerling x prognose totaal aantal leerlingen VO

Bijlagen

Bijlage 1: prognose leerlingenaantallen

Leerlingen	1-okt-11	1-okt-12	1-okt-13	1-okt-14	1-okt-15	1-okt-16	1-okt-17	1-okt-18	1-okt-19	1-okt-20
VO overige	6.998	6.949	6.804	*6.884*	*6.845*	*6.908*	*6.780*	*6.695*	*6.609*	*6.525*
leerlingen PrO	235	262	283	*284*	*287*	*264*	*245*	*243*	*241*	*239*
leerlingen LWOO	790	773	793	*793*	*762*	*729*	*693*	*686*	*679*	*672*
totaal VO	8.023	7.984	7.880	*7.961*	*7.894*	*7.901*	*7.718*	*7.624*	*7.529*	*7.436*

Bijlage 2: beoordelingscriteria conform Algemene Maatregel van Bestuur (Staatsblad 2015, 273)

Artikel 15d. Beoordelingscriteria samenwerkingsverband

1. Een samenwerkingsverband baseert de beslissing op de aanvraag, bedoeld in artikel 10e, vierde lid, en 10g, tweede lid, van de wet, uitsluitend op:

a. de door het bevoegd gezag gegeven motivering die gebaseerd is op ervaringen met de leerling in het onderwijsleerproces, zoals die onder meer blijken uit het onderwijskundig rapport, bedoeld in artikel 42 van de Wet op het primair onderwijs en artikel 43 van de Wet op de expertisecentra,
b. de leerachterstand van de leerling,
c. het intelligentiequotiënt van de leerling, en
d. indien dat noodzakelijk is voor het vormen van een oordeel, de resultaten van een of meer persoonlijkheidsonderzoeken met betrekking tot prestatiemotivatie, faalangst en emotionele instabiliteit die een beeld geven van de sociaal-emotionele problematiek van de leerling in relatie tot de leerprestaties, en
e. indien het een aanvraag voor toelaatbaarheid tot het praktijkonderwijs betreft: de zienswijze van de ouders.

2. Bij de beslissing op de aanvraag, bedoeld in het eerste lid, controleert het samenwerkingsverband of het bevoegd gezag voor de gegevens, bedoeld in het eerste lid, onderdelen b tot en met d, de jaarlijks voor 1 oktober bij ministeriële regeling vastgestelde screenings- of testinstrumenten, heeft gebruikt. De testinstrumenten voor de gegevens, bedoeld in het eerste lid, onderdelen c en d, worden toegepast onder verantwoordelijkheid van een diagnostisch geschoold psycholoog of diagnostisch geschoold orthopedagoog.

3. De leerachterstand van de leerling is de uitkomst van 1 minus (DLE/DL), waarin:

a. DLE de afkorting is van didactische leeftijdseenheden en het aantal maanden onderwijs dat behoort bij het niveau dat de leerling feitelijk heeft bereikt, en
b. DL de afkorting is van didactische leeftijd en het aantal maanden dat een leerling vanaf groep 3 in de perioden van september tot en met juni was ingeschreven bij een school als bedoeld in artikel 1 van de Wet op het primair onderwijs of een school voor speciaal onderwijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de expertisecentra.

4. Het samenwerkingsverband wijst de aanvraag voor praktijkonderwijs uitsluitend toe, indien de leerling:

   a. een intelligentiequotiënt heeft binnen de bandbreedte van 55 tot en met 80, en
   b. een leerachterstand heeft op ten minste twee van de vier domeinen inzichtelijk rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen en spellen, ten minste één van deze twee domeinen inzichtelijk rekenen of begrijpend lezen betreft en deze leerachterstand gelijk is aan of groter is dan 0,5.

5. Het samenwerkingsverband wijst de aanvraag voor leerwegondersteunend onderwijs uitsluitend toe, indien de leerling:

   a. 1° een intelligentiequotiënt heeft binnen de bandbreedte 75 tot en met 90, en
      2° een leerachterstand heeft op ten minste twee van de vier domeinen inzichtelijk rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen en spellen, ten minste één van deze twee domeinen inzichtelijk rekenen of begrijpend lezen betreft en deze leerachterstand is gelegen binnen de bandbreedte van 0,25 tot 0,5, of

   b. 1° een intelligentiequotiënt heeft binnen de bandbreedte 91 tot en met 120, en
      2° een leerachterstand heeft op tenminste twee van de vier domeinen inzichtelijk rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen en spellen, ten minste één van deze twee domeinen inzichtelijk rekenen of begrijpend lezen betreft en deze leerachterstand is gelegen binnen de bandbreedte van 0,25 tot 0,5, en
      3° een sociaal-emotionele problematiek heeft als bedoeld in het eerste lid, onderdeel d.

6. Voor een leerling die wat intelligentiequotiënt of leerachterstand betreft, voldoet aan de vereisten voor toelaatbaarheid tot het praktijkonderwijs en die wat de overige vereisten betreft voldoet aan de vereisten om aangewezen te zijn op het leerwegondersteunend onderwijs, kan een leerling toelaatbaar worden verklaard tot praktijkonderwijs of aangewezen worden op het leerwegondersteunend onderwijs, afhankelijk van de door het bevoegd gezag gegeven motivering, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a.